

RAKTYCZNA PANI

Nr 26

DOBRA OBYWATELKA
TYGODNIK ILUSTROWANY

30

GROSZY

rok IV
25 CZERWIEC 1938

N
UMER TEN ZAWIE-
RA 32 STRONY TEKSTU Z
RYCINAMI I KOLOROWYMI
MODELAMI SUKIEŃ ORAZ
OSOBNY ARKUSZ Z TABL-
CĄ KROJÓW I WZORAMI
ROBOT

TREŚĆ:

Święto Morza
Historia jednego włókna
Piękność i miłość są względne
Dawny wielbiciel
Drogi i manowce — powieść
Z całego świata
Uczny bawiac
Jak przeistoczyć skromny po-
kój?
Czy można się stać przyję-
ciem
Rozstrzygnięcie konkursu
W zwierciadle mody
Prace ogrodnicze w lipcu
Przypomnienia drobiowe
Pasek w lipcu
Lecznictwo ziołowe
Lato pod namiotami
Zapasy na zimę
Tygodniowy jadłospis
Czy konserwy są zbytkiem?
Poradnik alfabetyczny
Rozrywki umysłowe
Odpowiedzi Redakcji
Kucharska książka
Mody i roboty

Prenumerata

miesięczna

Studio Dorymne.

Dni Morza

(23 — 30 czerwca)

Istnieje pewien odcinek polskiej rzeczywistości, na którym my Polacy, na ogół niezbyt zgodni i solidarni między sobą, — wykazujemy zdumiewającą jednomyślność, zwartość i zgodność zapatrywań.

Przy zachowaniu właściwych na-

szemu narodowi tendencji pokojowych, jakie zawsze cechowały naszą politykę w stosunkach z innymi państwami, — nikt w Polsce, bez względu na swą przynależność partyjną, dzielnicową czy inną, nie pozwoli sobie w tej dziedzinie na najmniejszą

nawet ustępliwość, na żadne kompromisy wobec cudzych uroszczeń czy pogrózków. W tej sprawie panuje idealna solidarność, na tym odcinku nie ma żadnych kłótni, targów, nieporozumień.

I nie gdzie indziej też a właśnie na tym naszym wyteśnionym wybrzeżu bałtyckim, w chwilach zwątpienia szuka każde polskie serce pocieszenia, znajduje otuchę i wiarę w lepsze jutro, bo tu przede wszystkim widzi namacalny, najbardziej przekonujący dowód naszej tężyzny, naszej pracy twórczej, wspaniałych rezultatów zbiorowych zgodnych wysiłków wszystkich czynników, zarówno społecznych jak i państwowych.

— Odrodzona Polska wyciągnęła z historii bolesną naukę i wzbogacona doświadczeniem umie dziś ocenić wszechstronne znaczenie morza: polityczne, strategiczne, gospodarcze, klimatyczne, kulturalne i wychowawcze.

Dziś już nie potrzebujemy dowodzić, bo wie o tym każde dziecko polskie, że morze jest czynnikiem zasadniczym rozkwitu ekonomicznego kraju. Statystyka wykazuje jak wiele traci kraj przy eksporcie drogą lądową, a nawet przez Gdańsk. Kraj produkujący i eksportujący, otoczony narodami, które zazdrościły mu zawsze bogactw naturalnych i ziemi urodzajnej, wystawiony na blokadę wszystkich swych granic lądowych, — Polska — bardziej niż każde inne państwo potrzebuje morza dla swych stosunków z zagranicą, ze swymi przyjaciółmi, sojusznikami, — słowem, aby móc żyć!

Rozumiemy też wszyscy, że brak dostępu do morza byłby dla Polski w czasie wojny sparaliżowaniem jej obrony, pozbawieniem jej pomocy z zewnątrz, bez której żadne państwo

Żaglowiec Szkoły Marynarki Wojennej „Iskra” w Hawrze.

Pierwsze wrażenie - piękne włosy!

Jak wielkie znaczenie dla kobiety mają wypielegnowane włosy! Podnoszą urok nawet najpiękniejszej twarzy. Czyż nie stanowią to wystarczającej zachęty do stałego i regularnego używania właściwego Shampoonu?

SHAMPOO ELIDA

KAMILLOFLOR

wolny od alkalii Specjalny Szampoo zachowuje blond włosom ich naturalny jasny kolor i przywraca go, gdy włosy ściemniały.

BRUNETAFLO

wolny od alkalii Specjalny Szampoo do ciemnych włosów podkreśla ich kasztanowaty odcień i nadaje im piękny połysk.

dzisiaj nie jest w stanie toczyć wojny, gdy w grę wchodzi tegoczesne tak potężne środki walki.

Dziś bez wrót otwartych na morze, czyż mogłoby państwo polskie żyć normalnie, rozwijać się, potęgnić?

Wprawdzie wrota te są zbyt małe, zbyt szczupłe, ale to nie ma decydującego znaczenia. O wartości wybrzeża bowiem rozstrzyga nie jego rozciągłość, ale umiejętność spożytkowania. Najważniejszą rzeczą jest ilość i jakość wybudowanych portów, aktywność i celowość stworzonej przez państwo marynarki wojennej i handlowej. Przykładem może służyć Belgia, która jest potęgą morską, mając zaledwie 66 km. wybrzeża!

Doroczne „Święto morza” tak uroczyscie obchodzone w Gdyni, ma znaczenie nie tylko manifestacyjno-propagandowe, ale jest przede wszystkim jakby obrachunkiem sumienia: — Czy i w jakim stopniu spełniliśmy zadania i obowiązki, włożone na nasze barki w pamiętnym dniu 10 lutego 1920 r., t. j. w dniu zaślubin Polski z morzem?

Na pytanie to odpowiedzieć możemy dumny i radosnym: **Tak!**

W ciągu tych lat 18-tu z nędznej, ubogiej wioski rybackiej, wyczerowaliśmy wspaniałe nowoczesne miasto — Gdynię, zbudowaliśmy jeden z najwspanialszych portów w Europie, — z niczego, dosłownie z niczego, stworzyliśmy flotę handlową, zbudowaliśmy szereg okrętów wojennych, wyposażonych w najnowsze zdobycze techniki bojowej. Zawarty w dn. 27 kwietnia r. b. układ morski polsko-brytyjski świadczy, że Rzplita Polska zaczyna już być na morzu pewną wartością rzeczywistą i pozytywną, z którą nawet tak bardzo trzeźwa i realna polityka angielska liczyć się zaczyna. Wychowaliśmy już we własnej szkole, na własnej tradycji pełnowartościowy, ideowy typ marynarza, któremu równych trudno znaleźć nawet w wielkichocarstwach morskich.

Dalekie rejsy ćwiczebne naszych okrętów szkolnych: O.R.P. „Iskry”, żaglowca szkoły podch. maryn. wojennej, oraz „Daru Pomorza”, żaglowca szkoły morskiej handlowej są doskonałą propagandą polskości na dalekich oceanach, lądach i w

portach, w których się ukazują. Prześliczne te żaglowce, (których nam zazdroszą szkoły innych, bogatszych państw), a bardziej jeszcze doskonała postawa i wykształcenie naszych marynarzy budzą wszędzie szczerzy zachwyt i podnoszą nasz „prestż” za granicą.

Rozbudowaliśmy nasze lotniska i uzdrowiska nadmorskie, podnosimy z upadku i zaniedbania rybołówstwo morskie, rozmyślnie niszczone przez Niemców.

Wiele jest wprawdzie jeszcze niedociągnięć, braków i błędów, jak w każdym wielkim dziele ludzkim, ale wszystko to może być jeszcze poprawione, udoskonalone.

Święto morza polskiego, jest przede wszystkim świętem polskiej pracy, polskiego wysiłku twórczego, świętem jedności, radości i pokoju. Nie chcemy z nikim wojny, ale wszelkie zamachy na nasze polskie wybrzeże gotowi jesteśmy siłą odepchnąć i unicestwić.

Taką jest świadoma, zgodna wola całego narodu polskiego, związanego ze swym morzem dożywotnym ślubem miłości i posiadania.

Zofia Guzewska

Historia jednego włókna

(Przechadzka po Zakładach Włókienniczych).

W początkach XIX wieku Łódź była małą wioską zagubioną wśród rozległych lasów i błot — dziś w niespełna sto lat jest największym po Warszawie miastem w Polsce, liczy ponad 650.000 mieszkańców i jest tętniącym ośrodkiem przemysłowym kraju.

Jedną z najżywniejszych, spośród placówek przemysłu włókienniczego są Zjednoczone Zakłady Włókiennicze K. Scheiblera i L. Grohmana, które stanowią największe przedsiębiorstwo przemysłu bawełnianego nie tylko w Polsce, ale i na całym europejskim kontynencie.

Fabryka Grohmana istniała już w 1827 roku i składała się z przędzalni bawełny, liczącej 2.000 wrzecion oraz z tkalni o 100 ręcznych warsztatów tkackich.

Okolo 1850 roku Karol Scheibler wybudował w Łodzi pierwszą wielką fabrykę wyrobów bawełnianych, składającą się z przędzalni o 18.000 wrzecionach i z tkalni mechanicznej o 100 krosnach.

Były to pierwsze mechaniczne krosna sprowadzone do Polski. Tkacze ręczni z Łodzi i okolic, w obawie, że krosna mechaniczne pozbawią ich pracy, wywołali rozruchy i tkalnie zdemolowali.

Nieustępliwymi właściciel tkalnie odbudował i sprowadził do niej 400 krosien mechanicznych, a przędzalnię powiększył do 40.000 wrzecion.

Z biegiem lat współrzędny rozrost obu przedsiębiorstw spowodował, iż pod koniec XIX stulecia złączono obie fabryki, przeliczając je na spółkę akcyjną.

Do jakiego rozkwitu doszła Spółka Akcyjna łatwo sobie wyobrazić, jeśli ogólna suma strat przedsiębiorstwa wywołana wielką wojną (rekwizycja surowców, zdekompletowanie maszyn), wyniosła około 72 milionów złotych.

Po wojnie wszczęto ponownie odbudowę przedsiębiorstwa i koło 1925 roku odbudowa została całkowicie ukończona.

Dzisiejsze Zjednoczone Zakłady Włókiennicze K. Scheiblera i L. Grohmana zajmują olbrzymi obszar 200 mórg gruntu, gęsto zabudowanego gmachami fabrycznymi, budynkami administracyjnymi, domami mieszkalnymi robotników i pracowników oraz budynkami zakładów pomocniczych, jak: elektrownia fabryczna, kolej fabryczna normalna i wąskotorowa, boiska sportowe, gmach klubu robotniczego z salą teatralną, czytelnia i t. d.

Zakłady posiadają 4 przędzalnie bawełny o okr. 220.000 wrzecion. To tu dostają się w pierwszej linii pulchne, kołtuniaste *bele bawełny*, które na wielkich rozwrotnych bębnach rozrywają drapieżne żelazne pazury.

Widok huczących maszyn i kłębowisko uwolnionych pyłów włókien bawełnianych, unoszących się w powietrzu, tworzą w słońcu i gorącu wypełniającym sale jakieś niesamowite zjawisko.

Tajemnicza siła ruchu wirowego rozpętana w przewijalnicach, przestacza kopiące bawełniane *bele* w mgiełkę cieniutkiego *runa*, rozpartatego na miazdzących je bębnach maszyn. Z tych to *run*, zagarniętych w szerokości, powstają pulchne *linki*, jak wałeczki, które w luźnych motkach przechodzą na przędzarki wózkowe, aby na nich wysnuć się już *nitką*.

Dwa rodzaje przędzarek wytwarzają dwa typy nici. Maszyny obrączkowe prze-

Fragment przędzalni „Księży Młyn“

Krosna żakardowe.

dą osnowę; wózków przedziałnie ciągną sczytek.

Patrząc na pracę ludzi przy tych warsztatach nie można oprzeć się natęczeniu skojarzeniu wrażeń; tak bardzo te tysiączne nici rozciągnięte na ruchomych wrzecionach przypominają struny harf, że odczuwamy dojmujące rozczarowanie, iż dotyk umiejętnych palców pracowników wygląda chropowatość tych nitów *bezgłośnie!*

Zdolność produkcyjna przędzali przy uruchomieniu 2 zmian robotniczych wynosi ponad 12 milionów kg przędzy rocznie.

Jaka jest szybkość przędzenia, dość powiedzieć, że w ciągu jednej godziny przędzalnice mogą wyprodukować tyle przędzy, że jej nie wystarczyłoby na dwukrotne opasanie kuli ziemskiej na równiku. Z przędzali szpulowane nici przechodzą do tkalni. Są 3 tkalnie mechaniczne w Zakładach o 6.000 krosien, na których około 1.400.000 metrów towaru tka się tygodniowo.

Szpułkownice w rymsztunku porozmieszczane nad krosnami tworzą odmienny obraz. Ich śnieżna białosza spotęgowana zieloną barwą oштachtowała daje w perspektywie sal złudzenie porostawianych pergoli obasypanych wydłużonymi kielichami białych kwiatów.

Są fragmenty tkalni, gdzie zwiędzającemu bodziw zapiera dech w płuca. To są warsztaty produkujące tkaniny *desenowe*, czyli tak zwane krosna zakardowe.

Wysoko nad krosnami umieszczone są metrowych długości pasy metalowe podziurkowane, jak się z pozoru wydaje bez sensu i rysunku.

A jednak właśnie dzięki tym otworom, poprzez które poprzecigane są nici osnowy, powstaje na warsztacie *desen*. A metalowe płyty — to kłisze rysunkowe, inaczej zwane *desenowe szablon*y. Przy tego typu krosnach zatrudnieni są najzdolniejsi tkacze, popularnie zwani *tebrami*.

Z tkalni materiały przechodzą do *fabryarni*, gdzie muśliny, batysty, flanely, kretony farbują się na kolory lub pokrywa drukowanymi barwnymi wzorami.

W *wykończalniach* tkaniny przechodzą ostatni etap fabrykacji. Są tam apretowane, mierzone, zwijane w sztuki, wreszcie opakowywane i przygotowywane ostatecznie do transportu.

W latach 1935, 1936 Zjednoczone Zakłady zatrudniały stale ponad 7.000 robotników, kobiet i mężczyzn. W okresach poprzedzających wybuch kryzysu gospodarczego liczba zatrudnionych przekraczała 10.000. Przyjmując, że przeciętnie na każdego zatrudnionego robotnika przypada czterech członków rodziny, będących na jego utrzymaniu, łatwo obliczyć, że Zjednoczone Zakłady stanowią źródło egzystencji dla około 30.000 ludzi.

Gdy się przebywa na terenie fabrycznym, człowiek nie może oprzeć się wrażeniu, że wkroczył w jakiś odmienny od zwykłego świata, który stanowi w samym sobie zwartą i odrębną jednostkę.

Gdyby puścić wodze fantazji, to by nam się obraz terenu fabrycznego przeistoczył w wielkie cielsko łapczywego smoka, który żarłocznie pożera zwalę bawelny w stanie naturalnym, aby po przetrawieniu ich na warsztatach fabrycznych, wyrzucił ich z siebie pod postacią pięknych tkanin. Bo takie przedziwne koleje przechodzi każde maleńkie bawelniane włókienko, zanim ujrzemy je uwieszone w barwnym wzorze tkaniny za szybą na wystawie pięknych magazynów.

Maria Ankiewiczowa

Jedziemy na URLOP

KOLOROWY ILUSTROWANY LETNI KATALOG WYSYŁAMY NA ŻĄDANIE BEZPŁATNIE

Oto niezbędne przedmioty:

WALIZKI imitacja fibry od zł	6 ⁵⁰
PŁEDY wełniane od zł	10 ⁰⁰
SUKNIE letnie od zł	19 ⁰⁰
PALTA impregnowane od zł	27 ⁰⁰

magazyni nadwojowych klientów
bracia JABŁKOWSCY

Piękność i miłość są względne

Wszystko na świecie jest względne, ale nie może bardziej nie ulega wahaniom i nie wywołuje różnicy zdań częściej, niż kwestie urody kobiecej w zależności od... położenia geograficznego rozmaitych krajów. Dla nas Europejczyków ideałem urody kobiecej może być obecnie, w zależności ożywiście od osobistego gustu, płaćnowa blondynka lub pełna temperamentu brunetka, ale jedna i druga musi mieć drobna twarz o regularnych rysach, duże oczy, różowe policzki, wysportowaną figurkę, elegancję i wdzięk. Urocz właścicieli tych wielu wrodzonych i nabytych przyniotów mogłyby się w nieprzejmny sposób zdziwić, gdyby któreś noce cudowna wózka przeniosła je niepostrzeżenie o tysiące kilometrów od Warszawy, Wiednia lub Paryża, poza Europę i Amerykę. Starym i Nowym światem, uroda ich straciłaby wszelką wartość. Wiele jest bowiem — jakże względnych — ideałów piękności.

Tahiti — Oceania — Kraj Móz Północna — to oczyszczona kobiet, rozświatlonych po całym świecie w egzotycznych sielankowych i romantycznych filmach z najpopularniejszymi amantami. Mieszkanka

Tahiti, aby być piękną, musi mieć szerokie biodra, bujną pierś, twarz okrągłą. Twarz i włosy pielęgnuje oliwą, fryzury upiększa kwiatem jasmину lub gardenii, ulubionym jej kosmetykiem jest sok z cytryny, a szczytem kokieterii umalowanie ust.

Bohaterka filmów z życia „Dzikiego Zachodu” lub korsarsko-cowbojskich awantur, autentyczna Meksykanka, jest maleńka, ale proporcjonalnie rozwinięta. Twarzyczka o słodkich oczach i ciemnej cerze jest oficie umalowana szminkami żółto-czerwono-brązowymi. Żeby zyskują pożądaną osobliwość kolor... czerwony skutkiem życia pewnej specjalnej rośliny. Ciemne włosy przechodzą w odcienie rudo-granatowe. Ulubiona perfuma: magnolia.

Esquimałka, mieszkanka północnej Grenlandii musi być gruba i uśmiechnięta! Im gęstsze i tustsze są jej włosy, tym więcej się może podobać. Na pochwałę mężczyzn eskimskich dodać jednak trzeba, że w wyborze żony nie decyduje uroda; cenią oni raczej walory moralne kobiet, skromność, pracowitość, humor, cnoty domowe. Dla wybrank swych są hojni i nie szczędzą im

prezentów w postaci ulubionego przysmaku Eskimosek: tuszu z fok.

Idealem piękności azjatyckiej jest Chin-ka, o umalowanych usteczkach i czarnej grzywie nad czołem. Włosy Chin-ki muszą być czarne i błyszczące, ozdobione za uchem kwiatem lotosu. Figura drobna, smukła, biodra szerokie, powolne wdzięczne ruchy.

Japonka jest szczupła, od najmłodszych lat codziennie starannie umalowana, o czere białej, czarnych gładkich włosach, używa wyszukanych, mocnych perfum.

Afrykanka, mieszkanka Sudanu, maluje nie tylko twarz, ale piersi, nogi, ręce i przepada za tatowaniem. Fryzura ozdobiona błyskotkami, zwarta i mała, przypomina twardą czapkę.

A jednak wszystkie te kobiety, tak dla nas osobliwe i częstokroć zabawne, mężczyźni swoich krajów wydają się piękniejsze niż premiowane piękności Europy lub gwiazdy Hollywood. I one wzbudzają wielkie, gwałtowne uczucia i one też, jak my, wychodzą za mąż. Ale gdy kanony piękności są względne, względne są też sposoby objawiania uczuć i względne obyczaje narzeczeńskie i ślubne na kuli ziemskiej u rozmaitych narodów.

W Finlandii, w dzielnicy Karny, słynnej krainie wielkich lasów, ślub bierze się z zaskąd rano, w biały tak rzadkiego tam słońca, gdy mały kościółek jest zasypany aż po dach śniegiem. Panowie w orszaku weselnym noszą cylindry (a jakże!) i bogate futra, panie ubrane są w tradycyjne stroje ludowe: wysokie czarne bućki, białe spódniczki do kolan, serdaki barwnie haftowane, a na głowach wysokie zabawne czepki, ozdobione zwisającymi z obu stron twarzy białymi welonami. Pannę młodą wyróżniają białe serdaki i okrycie głowy monstrualnej już wysokości; bućki jej są już z czerwonej skóry. Po obrzędzie kościelnym następuje uczta weselna niezmiernie obfita i urozmaicona. Ci piękni, wyacoi, silni, niebieskooczy i jasnowłosi Finlandczycy lubią się bawić, ucztować i tańczyć. Na weselu nie może więc zabraknąć ulubionej pieczeni z renifera i krajowej aromatycznej wódki. Do tańca przygrywa „kantele”, gitara o pięciu strunach. Zaproszeni wywdzięczają się gospodarzom śpiewaniem pięknych ludowych piosenek.

Na północy dzień szybko się kończy. Goście, żegnani na progu przez młodą parę, po kolel wracają do domów. Teraz to młodzi małżonkowie udają się do małżeńskich komnat, gdzie ustawiono... trzy łóżka, z których tylko jedno posiada przykrycie. Obyczaj każe nowożeńsłubnej parze spędzić pierwszych siedem nocy w ubranu, a trzecie łóżko w pokoju przeznaczonych jest — dla matki panny młodej! Dopiero po siedmiu nocach łóżko tęskliwej żonki, małżonkowie dostają koldry, i są już uważani za prawnie i według tradycji zawarte małżeństwo.

Na Litwie do niedawna powszechnie były w użyciu, a może i dotąd się przechowują, piękne zwyczaje weselne. Tutaj, po obrzędzie ślubnym, tradycyjnej uczcie i tańcach, cały orszak odprowadza młodą parę do przeznaczonych im pokoi.

— Czy znasz dobrze obowiązki swego nowego stanu? — pyta pan młody małżonkowie.

Panna młoda, z uśmiechem na ustach, musi w odpowiedzi trzy razy, wobec wszystkich gości, zasiać i rozesać małżeńskie łóżko. Następnie mąż nowożeńsłubny zdejmie obuwie i panna młoda myje mu nogi, wypowiadając głośno tradycyjne przysięgi. I na tym się jeszcze nie kończy. Teraz pannie młodej zawiązują opaskę czy (jakby do gry w „ciucinabkę”): biedacz-

Strójny kapelusz z błyszczącej słomki.

ka musi na ślepo obejść wszystkie pokoje swego nowego domu, prosząc Boga o błogostawieństwo, i dotykać wszystkich przedmiotów. Na tych obrzędach upływa cała noc.

O świcie przynoszą pannie młodej dżban miodu: w dżbanie tym macza ona usta i słodkimi wargami całuje męża, składając mu w ten sposób przyrzeczenie miłości na całe życie. Następnie państwo młodzi przyjmują dary od rodziny i przyjaciół, asystują przy śniadaniu, obiedzie i kolacji, a wieczorem rozpoczynają tańce. Wesela litewskie trwają bez chwili przerwy dwa dni i noc i szczególnie dla panny młodej jest bardzo męczące. Ale — co kraj to obyczaj.

Nad brzegami Amazonki zwyczajają weselne są znacznie egzotyczniejsze. Żyją tu okropnie szczepu indyjskich „łowców głów”, wyróżniające się okrucieństwem przestępnych tradycji. Skoro młody chłopiec chce się ożenić i szczerz cały udział już mu na to swego pozwolenia, poprzednio już upatrzoną narzeczoną wyprowadza się przed zachodem słońca do lasu. Narzeczoną wybiera tutaj duże drzewo i w towarzystwie dwóch świadków przywiązują do pnia oblubienicę, aby dokonać na niej tradycyjnego „oczyszczenia”. Bo oto sympatyczny oblubieniec, uzbrojony w solidny

bat, bije nim swą narzeczoną i to bynajmniej nie symbolicznie! Gdy niebezpieczliwa wśród jęków zemdleje z bólu, wróćki i wróćki plemienia przerywają chłostę i rozpoczynają rytualny taniec, a jeden z nich rozpiął u nóg dziewczyny, ciągle przywiązanej do drzewa, spore ognisko. Gdy po raz drugi zbliża i poparzoną narzeczoną zemdleje, oczyszczenie uważa się za dokonane, pannę młodą cuci się i zanosi lub odprowadza do domu narzeczonego, gdzie ma miejsce ceremonia zaślubin i uczta. Wrażenia i wspomnienia z dnia ślubu każda żona pamięta chyba przez całe życie, ale czyż są one przyjemne?

W przeciwieństwie do tych strasznych obyczajów Indian pozostają zwyczaje weselne meksykańskich plemion Lakandonów i Malabarów indyjskich: to dwie krainy są prawdziwym rajem kobiet. U Lakandonów, nad brzegami Jucatanu, gdzie kobiety są rzadkim i cennym skarbem, już u ojców siedmioletniej dziewczynki zapisują się liczni konkurenci, chociaż do ślubu panna młoda musi liczyć minimum dziesięć lat. Narzeczonego wybiera ojciec dziewczyny, nie zwracając często uwagi na różnicę czterdziestu lat między małżonkami. Ceremonie ślubne polegają na ucztach i śpiewach, a kobiety lakandyjskie należą do najbardziej kochanych i uprzywilejowanych na świecie.

To samo da się powiedzieć o Malabarze w Indiach azjatyckich. Tutaj dzień cały należały do kobiety, a mąż ma prawo przyjeżdżać do żony dopiero po zachodzie słońca: kobiety mają pełną samodzielność i swobodę postępowania. Przywilejów tych używają, nie zaniedbując domu i wychowania licznych dzieci, dla działalności politycznej i kulturalnej, która prawie całkowicie pozostaje w ich rękach.

Zrobiwszy w ten sposób małą podróż po kuli ziemskiej i przyjrzywszy się pewnej dziedzinie zwyczajów, przyznamy chyba z radością, że jednak nasza stara cywilizacja ma wiele, wiele dobrych stron. Czyż nie prawda?

Jan

ULTRASOL

KREM • EMULSJA • OLEJEK NEGRITA

*działała, zbawienne pod-
czas kąpień słonecznych,
na powietrzu i w wodzie.*

Dawny wielbiciel Pani Leny

Właściwie wprowadził go do domu mąż pani Leny, pan Tadeusz. Panowie spotkali się przypadkowo na brzydu z wspólnego znajomego mecenasa, do którego doktor Stefan przyjechał na dwa dni w gościnę. Od słowa do słowa doszło do dawnych czasów. Okazało się, że pan Stefan znał niegdyś rodzinę pani Leny, a ją sama spotkał jeszcze jako podłotkę na wesele kuzynki w majątku na Kujawach. Wspominał ją tak serdecznie, wyraził tak wielką chęć ujrzeć ją po tylu latach, że pan Tadeusz po krótkim wahaniu zaprosił go na dzień następny na kolację.

— Nie było przecież powodu do obaw — znająco była tak dawna, a doktor jest od lat wielu żonaty.

Pani Lena przyjęła tę wiadomość zrazu niechętnie, co do reszty uspokoiło męża, a potem zaczęła robić przygotowania do przyjęcia tak niespodziewanego gościa. Przyrzadziła świetne przekąski, a sama ubrała się jak mogła najładniej.

— Trzeba się przecież trochę ozdobić, by różnica pomiędzy dawniej a dziś nie była tak w oczy.

Wyjechała z szafy śliczną niebieską bluzkę, którą dostała na imieniny od siostry. Nie miała zamiaru jej nosić. Zdecydowała przebrać ją dla córki, czternastoletniej Zosi, w przełocznaniu, że jasny błękit już jest dla niej nieodpowiedni. Ale dziś włoży ją stanowczo. Przecież pan Stefan poznał ją w sukience niebieskiej i mówił wtedy, że to kolor wymarzony dla szatynek i że jej tak bardzo jest w nim do twarzy.

Doktor Stefan zjawił się punktualnie o ósmej. Przyniósł przelicznymi pę pasowych róż i spojrzawszy w oczy pani Leny z tym samym co dawniej zachwytem. Przywitał się życzliwie z dziećmi: z Zosią, bardzo jak mówił podobną do matki i dwuletnim Stachem, patrzącym na niego trochę nieufnie.

A potem poczęła się rozmowa o wspólnych dawnych przyjacielach. Pani Lena zadowolona się i stała się raptownie inną niż zwykle kobietą. Mówili o krewnych pani Leny i pana Stefana, o ślicznym dworze, w którym się poznali, o ślubie kuzynki w ichym wiejskim kościółku, ozdobionym na tę uroczystość świecami.

— A pamięta pani, jak to po kolacji piiliśmy wino z jednego kieliszka — mówił, śmiejąc się doktor Stefan.

— A nie zapominał pan nudnej mowy, którą ktoś wygłosił do nowożeńców, a którą pan nazajutrz świetnie powtórzył?

— A czy nie zachowała pani przypadkiem karteczki, w którym wypisałem pani formalne oświadczenie, na które pani, niestety, nie odpowiedziała?

Mówili tylko oboje podnieceni, przejęci. Członkowie jej rodziny pierwszy raz doświadczyli się o tych szczegółach, gdyż pani Leną, wzorową żoną i matką, miała zazwyczaj mało czasu w wspomnienia.

Dziś przeżywała z doktorem Stefanem ten śliczny, wspólnie spędzony wieczór — do nich obojga należały wyłącznie te ich niezapomniane chwile.

Mąż i dzieci nie brali udziału w rozmowie. To wszystko było dla nich nieznaną, a mamusia dziś taka inna.

— Jaka szkoda, że ten gość przyszedł — myślał Staś. — Czuję, że nie dostanę dziś ciastek.

— Wolalabym pójść z mamą do kina — wzdychała po cichu Zosia.

— Niepotrzebnie go zaprosilem — trapił się pan Tadeusz. — Ślicznie dziś wygląda, ale nie jest wyłącznie moja. — Patrzy ciągle na niego — szczęściem, jutro wyjeżdża.

A pani Lena istotnie zapomniała o najbliższych sercu istotach. Nie spostrzegła, że Zosia siedzi nadgarzona, że Stach nie jadł ulubionych słodyczy, że mąż nie wypił drugiej filiżanki herbaty.

Przed oczami jej duszy stanęła przeszłość — przenuszyła się cudowne obrazy młodości i najpierwsze chwile szczęścia, przeżyte z tym obcym człowiekiem tak niespodziewanie spotkaniem.

Ale jutro będzie już taka sama jak dawniej. Kochająca, tkliwa, oddana.

M. Żarska

BOGUWOLA

DROGI I MANOWCE

• POWIEŚĆ

(15)

Zaczęło się tak nieznacznie, powoli, że trudno byłoby początek oznaczać. Helena, sięgając myślą wstecz, mówiła sobie, że już w ten wieczór, gdy Adam przyniósł mało ważną nowinę o przyjęciu nowej pracownicy do biura — winno było zabić jej serce złowrogim przecuciem. A jednak nie zabiło.

— Mamą nową maszynistkę.

— Na miejsce Zakoskiej?

— Tak.

— Kto to taki?

— Jakaś rozwódka. Młoda.

— Rozwódka? — żdziwila się Helena niemile.

I nanie to trochę, wiesz, podobno mąż pijak, czy coś takiego, porzucił ją, ona pracuje teraz na siebie i na matkę.

— Tak? Nieszczerliwa.

— I takie to młode, a raczej tak dziecinie wygląda. Myślałem, że ma najwyżej, no, dwadzieścia lat, a tu już trzydzieści skończyła.

— Ładna? Jak się nazywa?

— Czy ładna? Owszem, czy ma ładne: niebieskie. A nazywa się osobliwie: Zaduszyna.

— Zadusz? To rosjanin?

— Otóż nie. I ja tak myślałem, ale to nie żadna osobliwa Zaduszyna, a polski Zaduś. No i dlatego Zaduszyna.

Później Adam kilkakrotnie opowiadał żonie o nowej pracownicy. I teraz dopiero cofając się myślą wstecz, analizując krok

za krokiem drogę, która doprowadzała ją do obecnej manowce, widziała Helenka, że w miarę tego, jak rosło zainteresowanie się Adama ładną separatką, opowiadał on o niej coraz mniej jej żonie.

A pani Kizia była naprawdę ładna. Szczególnie jej niebieskie oczy miały taki dobry dziecięcy wyraz, że mimowolnie uśmiechano się do niej, jak do dobrego dziecka.

A jednak było to złudzenie.

Jeżeli chciałbyśmy nazwać ją dzieckiem — to złym, przebiegłym, sprytnym dzieckiem miast. Dzięki mozołnemu posuwaniu się naprzód, zawdzięczała mała Kizia, niegdyś rozczochrany nieznosny bachor podniekającego podwórka, aż na zawrotny dla niej szczebel społecznej drabiny — została maszynistką. Pomogła tu wiele wojenna zawierucha, która matkę Kizi, zawodową praczkę, wydzwignęła najpierw do godności maglarki, kilkakrotnie zmieniała interesów, mieszkała i mebli — antyków, w tej zawierusze wyłowionych, pozwoliła na prowadzenie innego trybu życia.

Pod koniec wojny Kizia poznała młodego kaprala — był nim niezwykle zgrabny i urodziwy Zbigniew Zaduś — w cywili — urzędnik na kolei, Miłoś gwałtowny — ślub — i odjazd młodego małżonka na front, nastąpił tak szybko po sobie, jak tylko w owych czasach było możliwe.

Kizia odchrabiała od rozmołowanego męża sążniste epistoly — trzeba było na nie odpowiadać przede wszystkim ortograficznie.

I tu rozpoczął się dla Kizi okres uśmiej, choć chaotycznej pracy nad własną zachwaszoną edukacją. Matka nie protestowała i nie żałowała na nie swej jedynaczce.

Wyjście za mąż córki za „urzędnika” — imponowało jej początkowo bardzo, ale kiedy Kizia zaczęła brać lekcje francuskiego, wielkość Zyszka Zaducha zmalała w jej oczach.

— Nie taka kariera mogłaby zrobić dziewczyną! — z jej urodą, z jej edukacją!

W pół roku po ślubie Kizi przyszła wieść, jak piorun naga, że pięknego Zyszka polierozowało słońce. Gdzieś go tam we świetle reperowano i leczono, ponoć nawet skutecznie, ale wszelkie wieści się przerywały, bo wróg pod mury stolicy podchodził. Kizia popłakała, ale niewiele — już jej bowiem mąż, do którego nie zgdyła się przypiąć, wywleczł z głowy; a chwilami nawet rola wdowy miała jakiś niepokojący urok. Prawdziwy dramat rozpoczął się z chwilą powrotu inwalidy. Piękny Zyszek znikł bezpowrotnie. Zamiast niego wrócił jednokrotny drab, bez śladu dawnej urody na twarzy splepiącej przed wybite zęby.

Okrzyk zgromy i wstępu jakd na jego widok wyrwał się z ust Kizi był dla biedaka wyrokiem. Kizia po prostu nie chciała go znać.

Zyszek buntował się, groził, wreszcie rozpoczął, myślał nawet o samobójstwie, ale na przypuszczenie, że po jego śmierci Kizia może zostać czyjąś żoną, wszystkie bliźni na okropnej twarzy nabiegły mu krwią, a potężne pięści zaczęły się same.

Poza tym drobna maleńka Kizia ośmielała go teraz, była taka pewna siebie, taka wyniosła, taka elegancka. Z podzi-

wem i nienawiścią z trawą patrzal na jej główkę, pięknie u fryzjera uczesaną; ogładał swe zniszczone wielkie łapy i wspominał delikatne wypięszone rączki żony. Dla domatka sobie odważył coraz częściej zaczął wracać do domu pijany — wreszcie nie wracał wcale, od czasu do czasu przysyłając do żony listy pełne próśb i pogrożeń, pisane najczęściej pod wpływem alkoholu. Odpowiedzi nie otrzymywał nigdy.

Z chwilą objęcia posady w tak poważnej instytucji, jak ta w której pracował Mirski, poczęła Kizi jeszcze bardziej ciążyć osoba nieświeższego wykołężenia. Jedynym środkiem do pozbicia się zmyru był rozwód; a do tego potrzebny był ktoś zaufany, oddany, ofiarny, który wciągnął na swoje barki cały ciężar nienulnych ewentualności i trudów. Wśród dotychczasowych znajomych nie nadawał się do tego nik.

To też od pierwszego dnia objęcia posady Kizia bacznie obserwowała personel biurowy — była cicha, miła, przydatna i... czekała. Jedyną osobą, która obecnie ośmielała Kizę — tak zawsze pewną siebie — był Mirski. Ile razy zdarzyło się jej stanąć przy nim, tyle razy doznawała dziwnego uczucia własnej nicości. Nie był to tylko zewnętrzny wpływ różnicy wzrostu: Mirski był wysoki — Kizia niska.

Od Mirskiego „walała pańsokę” — jak określiła dosadnie matkę. Był taki wytworny, rasowy, a jednocześnie prosty i naturalny, że cech tej rasowości mimo płynnych i bacznych obserwacji podpatrzeć nie było sposobu. Kizia, która w własnej edukacji zawiązczała wiele przypatrywaniu się innym, rychło spostrzegła, że wytworność Mirskiego jest nie do nabycia — jest wrodzoną i stałą cechą, jak kolor niebieski oczu, lub wzrost wysoki. Ze jest on jednakowym, czy będąc w własnej sygnali, czy

wśród tłumy, bo innym być nie potrafili. Nie potrafili np. podrapać się odruchowo widelcem w głowę, jak to zrobił jej matka, choćby czytał najbardziej zajmującą książkę.

Każde zbliżenie się wyniosłej postaci Mirskiego, napełniało Kizę niepokojem i zmieszaniem — całą siłą woli opanowywała ton głosu i drżenie rąk, by nie zwrócić to uwagi szefa. Adam widział niepokój, jakiego osoba wzbudza w nowej pracowni, ale przypisywał go zupełnie innym przyczynom. Po prostu przypuszczał, że młoda maszynistka ośmielała jako zwierzchnik, że biedna pracownica drżąc o swój zarobek widzi w każdej rozmowie z szefem rodzaj egzaminu, z którego musi wyjść zwycięsko. Dobrym i nieco żartobliwym traktowaniem starała się „biedactwo” ośmielić.

Sprytne Kizia po jakimś czasie spostrzegła, że jej „pesezenie się” przy dyrektorkie nie robi na nią żadnego wrażenia — wprost przeciwnie — to też teraz starała się już rozmyśleć je podkreślić celowo i umiejętnie, a jednocześnie tak ostrożnie, aby doszło ono tylko do jego oszu. Miało to ten skutek, że Mirski mając w owym czasie mniej roboty, zaczął obserwować Kizę, chcąc zbadać przyczynę jej wzrastającego ośmielenia.

Z pokoku przez uchylone drzwi widział jej drobną zrzędną figurkę, jasne, zawsze ładnie zaczesane włosy i lalkowaty profil — widział białe starannie utrzymane palce, biegnące szybko pracy przy i myślici. Była ta „mała” — zajmując miejsce starej, — przydługiej poprzeczki jest niby ładny obrazek, powieszony na miejsce marnego bohoma, na który życie zmuszało patrzeć co dzień.

zebrał Mieczysław Dunin Borkowski

NAJWIĘKSZY APARAT FOTOGRAFICZNY

Niedawno pisałem na tym miejscu o najmniejszym aparacie fotograficznym, a teraz dla odmiany donoszę, iż naturalnie w USA w mieście Cleveland jedna z tamtejszych fabryk wypuściła na rynek aparat, który robi zdjęcia wielkości 152 na 152 cm. Sama kamera aparatu, gdy jest całkowicie wyciągnięta ma przeszło 7 metrów długości. Do nastawiania tego olbrzymia używa się małego motoru elektrycznego.

ODSZKODOWANIE ZA BRZDĘKĄ POGODĘ

Praktyczni Anglii wprowadzili u siebie ubezpieczenia od braku słońca. A więc organizatorzy różnych imprez pod gołym niebem, właściciele kawiarenek — ogródków oraz osoby lubiące dalekie wycieczki zamieszkie mogą za pewną stałą opłatą ubezpieczyć się od deszczu. Im większą płaci klient składkę, tym większą otrzymuje premie asurakcyjną w razie gdy deszcz popsuje mu czy to ogródek kawiarniany, czy też widokowo lub wycieczkę.

Podobno i ubezpieczeń i towarzyszących ubezpieczeniu zadowolone są z tej innowacji.

SZCZYT WSZELKICH REKORDÓW

Tym razem wyjątkowo nie w Ameryce. Mianowicie Francuszek Monier 88 - letni Francuz, zdobył chyba wszechwiatowy rekord co do ilości żyjących potomków. Ma ich okragło setkę, a więc 10 dzieci, 50 wnucząt, 38 prawnuków i 2 pra-prawnuków.

Sędziwy „rekordzista” jest pełen dobrych nadziei i twierdzi, że jeszcze za jego życia ilość jego potomków osiągnie 150.

NIETONĄCY CZŁOWIEK

Swego rodzaju fenomenem jest pewien krawiec londyński nazwiskiem Wonn, posiadający dziwną właściwość nietonięcia w wodzie. Według badań najznakomitszych lekarzy, organizm jego nie zdradza żadnych niemonotności i dotychczas pozostało zagadką, dlaczego ten starszy 59 letni pan, potrafi bez najmniejszego wysiłku utrzymać się na wodzie niczym korek lub drzewo. Jest on chyba najwytrzymalszym pływakim na świecie, mimo że się nigdy nie uczył pływania. Podczas gdy dla ludzi normalnych samo pływanie jest dużym

wysiłkiem, dla pana Wonna jest odpoczynkiem i rozrywką, gdyż może leżeć nierzuchomo na wodzie przez kilka nawet godzin. W związku z tym, brano go nieraz za topielca i, mimo energicznych protestów, wyciągano skwapliwie z wody.

JAPONCZYCY Z KAŻDEJ SYTUACJI ZNAJDĄ WYJŚCIE

Gdy Stany Zjednoczone zaczęły bojkotować japońskie towary, unikając wszystkiego co nosiło napis „Made in Japan”, sprytni synowie słońca wzięli się na sposób. Zmienili nazwę jednego ze swych miast, a mianowicie ochrzczili je USA. Od tej pory mieli pełne prawo umieszczać na wyrobach pochodzących z tego miasta napis: „Made in USA” dodając maleńkimi literami „Japan”. Ponieważ wszystkie towary amerykańskie noszą również napis „Made in U.S.A.” (United States of America), więc wielu klientów nie zwracało uwagi tak drobną różnicę jak kropki stojące po literach i kupowało wyroby japońskie jako amerykańskie.

Uczmy bawiąc

Nie wszystkie, a właściwie nie wiele dzieci lubi się uczyć. Zwłaszcza matematyka czy inne nauki ścisłe mało mają entuzjastów, gdyż w ogóle dzieci nie lubią teorii. Co innego wycieczka przyrodnicza, na której ogląda się żywe żaby lub zbiera rośliny do zielnika, zwiedzanie ogrodu zoologicznego, lekcja rysunków na powietrzu, albo choćby przezroczą z historii czy geografii, a co innego „wykuwanie” z książek.

Każde dziecko woli zabawę niż naukę, ale to zamiłowanie do zabaw można wykorzystać praktycznie, jeśli się je pchnie w odpowiednim kierunku. Zarówno chłopcy jak i dziewczynki lubią naśladować starszych. A więc np. bawią się w sklep, gdzie sprzedają kamyki zamiast kartofli, mąkę zastępują piaskiem, owoce - nasionami itp. Dziewczynki urządzają przyjęcia dla lalek, takie same jak na „mamusi imieniny”, chłopcy bawią się w konduktorów sprzedających i kontrolujących bilety, lub udają zsoferów naprawiających zepsute „maszyny”, zastąpioną przez jakieś krzesło lub stółek.

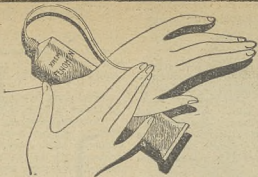
Otóż pan P. C. Moerdyck postanowił zrobić eksperyment i rok temu założył w Południowej Afryce angielską średnią szkołę handlową, której dewizą jest: uczymy się bawiąc.

Dzieci nie słuchają wykładu siedząc w ławkach, nie odrabiają lekcji, nie mają książek ani zeszytów, ich nauka jest czysto praktyczna. Mają urzędowe prawdziwe sklepy, w których na zmianę raz sprzedają, wazę, mierz, pakują, wydają resztę, piszą listy z zamówieniami, to znów kupują, placą pieniędźmi lub czekami, statują partie towaru itp.

Abym zaznaczyć uczniów i uczennice z wszelkimi formalnościami pocztowymi, istnieje w szkole p. Moerdycka poczta, urządzona zupełnie na wzór prawdziwej. Jest tam i poste restante, i okienko załatwiające wszystkie oraz przyjmowanie paczek, i oddział telegraficzny, i telefon międzymiastowy. Jest także coś w rodzaju banku, gdzie można realizować czeki lub zmieniać obce waluty. Jednym słowem wszystkie te sprawy, które czekają człowieka w życiu codziennym, a do których nie zawsze jest przygotowany, nie będą sprawiły nigdy żadnej trudności wychowawcom p. Moerdycka.

Alé dzieci jak to dzieci, mimo że swoją, tak przyjemnie ujętą, naukę traktują poważnie, mają specjalnie ulubione zajęcia, które demaskują ich młody wiek. Największym szczęściem dla dziewczynki, czy chłopca zatrudnionego właśnie w sklepie, jest zażądanie towaru leżącego na jednej z wyższych półek. Wtedy zaczyna się dopiero zabawa. Mały sprzedawca, posługując się obrzymlą drabiną, jeden przez drugiego wspina się aż pod sam sufit, by dostarczyć wspomnianą rzecz. Po kilku razy wchodzi i schodzi z drabiny, zachwalać to to, to tamto, byle towar leżący jak najwyżej.

Geografii uczą się praktycznie, pisząc listy z obstatunkami na towar, pochodzący z różnych części świata, matematyki uczą się siedząc w kasie, języków uczą się obsługując klientów różnych narodowości, o co w Południowej Afryce nie trudno. Oczywiście wszystko to w tym zakresie, jaki jest wymagany od dobrego sprzedawcy. Można się zgodzić, że nauka tego rodzaju jest trochę jednostonna, ale szkoła p. Moerdycka nie ma pretensji do produkowania szerokiego rzędu ludzi wszechstronnie wykształconych, lecz chodzi jej o dobre przygotowanie do zawodu, o wypuszczenie

KREM FENOMEN

IDEALNY NA LATO —

UDELIKATNIA I CHRONI CERĘ

KREM FENOMEN jest nowoczesnym, naukowo przygotowanym preparatem, który łatwo przenika naskórek, czyniąc skórę idealnie czystą, miłą i gładką. Już po krótkim używaniu Kremu Fenomen, znikają wszystkie wady skóry.

KREM FENOMEN beztluszczowy, małowy, używa się do twarzy zwłaszcza pod puder.

KREM FENOMEN półtłusty, odpowiedni do pielęgnowania skóry na noc.

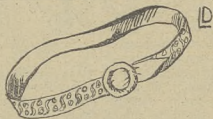
Cena tuby 1 zł, mniejszej — 50 gr. Do nabycia w perfumeriach i składach apt.

Warszawskie Laboratorium Chemiczne S. A.

w świat fachowców, którzy będą potrafili obsłużyć i zadowolić najbardziej wymagającego klienta. W tym też zakresie spełnia swoje zadanie doskonale.

W czasach gdy kopalnia Premier była w rozkwicie, szkoła cieszyła się niebywałym powodzeniem, gdyż mimo swego krótkiego istnienia zgromadziła 500 uczniów. Obecnie w związku z upadkiem kopalni liczba uczniów zmniejszyła się, ale p. Moerdyck nie traci nadziei, że niedługo nastąpi znów poprawa. Warto dodać, że wychowankowie szkoły mają idealne warunki. Wielki budynek leży w pięknym ogrodzie, gdzie szmaragdowe trawniki zraszają perliste wody fontann. Potężne drzewa chronią przed upałem i pozwalają po pracy — zabawić znaleźć odpoczynek w ich cieniu.

Ciekawe będą dalsze losy szkoły, bo właściwie jej krótkie choć owocne istnienie nie może być jeszcze uważane za eksperyment skończony. Trzeba się będzie przekonać, jak też dają sobie radę w życiu wypuszczeni w świat uczniowie p. Moerdycka, których nauka była zabawą, a zabawa nauką. Czy dojdą do dobrych stanowisk, czy ich czysto praktyczne przygotowanie nie będzie im przeszkodą w zrobieniu kariery, czy odniosą się do swego zawodu poważnie? Kto wie, może zawsze będą spełniać swoje czynności radośnie, tak jak dawniej w szkole, a największą radość sprawi im wdrapanie się na drabinę, aby dostarczyć klientce sztukę jedwabiu, którą sobie upatrzyła właśnie na samotkiej górze?

PASEK HAFTOWANY

Na grubym suknie szarym, niebieskim czy czerwonym haft czarnym jedwabstwą. Sukno brzegiem podwójną i podszycie podszewką.

JAK PRZEISTOCZYĆ SKROMNY POKÓJ HOTELOWY NA MIŁE WNĘTRZE

Wiele z was, miłe czytelniczki będzie spędzało urlop w skromnym pokoiku małego hotelu czy pensjonatu. Dobrze wiecie z doświadczenia, jak prymitywne są te pokoiki urządzone i jakie w nich jest wszystko sztywne, zimne i bezwartościowe. Lecz nie martwiecie się, wasze ręce przeistoczą te ponure komórki w czarujące gniazdzka, odzwierciedlające waszą osobowość.

Przywieziecie ze sobą trochę barwnych kretoników, parę pastaków czy szmaczków wiewslich na podłogę, jakieś poduszeczki przez was zrobione, ulubioną wazą lalkę lub pajacę, czy też małego misia, ładny budzik, fotografie w ramce miłej wam osoby i to wszystko. Na miejscu dostaniecie za grosze parę dzbanków na kwiaty.

Każda z Was, miłe czytelniczki, urządź sobie wnętrze wedle własnego gustu, jak sama sobie tego życzy. Narysunek służę wam wyłącznie jako pewną radę.

Przyjrzyjcie się tym dwóm rysunkom, na jednym odnájeta ohyda, na drugim miłutkie wnętrze: firanecki z kretoniku w kwiatki, stół i łóżko nakryte tym samym kretonikiem. Na podłodze i nad łóżkiem pasieki, na łóżku dekoracyjna poduszeczka, lalka i pajacek. Na nocnym stoliku fotografia i budzik, na toalecie flakoniki i garnuszki z kwiatami. Krzesło wysłane poduszeczkami, przywiązany wstążkami. Wielki bukiet kwiatów na stole i obrazki na ścianie dopełniają dekoracji naszego pokoju. A więc przed wyjazdem myśleć o toaleciach i sprząwunkach koniecznych, nie zapominając miłe Panie o waszym wnętrzu urlopowym, które, chociaż chwilowe, musi jednak dać wam miły wypoczynek i uśpokoić nerwy na cały, długi rok pracy zawodowej.

Na zakończenie jeszcze jedna mała uwaga. Bardzo ważną rzeczą jest zapach mieszkania. Dadzą go oczywiście przede wszystkim kwiaty, radzę jednak poza tym, odrazu po wprowadzeniu się rozpylić trochę ulubionej wody kwiatowej i robić to od czasu do czasu, aż pokój przesiąknie miłą nam wonią. Nie należy jednak w tym przesadzać, aby zapach nie był zbyt mocny i nie narzucał się natrętnie, a tylko unosił jak nieuchwytny, lekki opar.

L. D.

CIASNY ALE WŁASNY

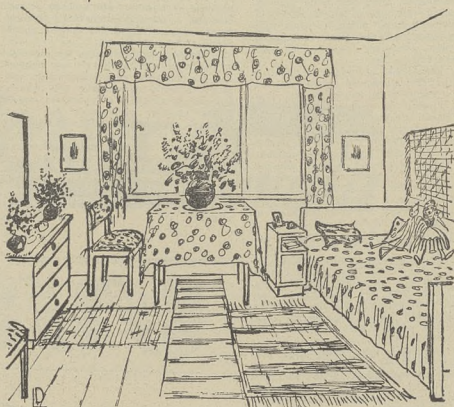
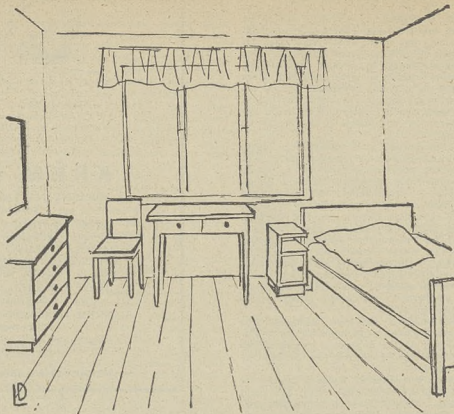
— Proszę pani, gdzie będę mogła złożyć swoją pościel i kuferek? — pyta niepokojnie pracownica domowa przy umowie ze swą nową chlebobawczynią.

I obrzuca nieufnym spojrzeniem swą przyszłą siedzibę:

Od tego pomieszczenia zależy często jej decyzja pozostania lub szukania miejsca gdzieś indziej.

Spanie w dużej kuchni, do której w każdej chwili mają dostęp wszyscy domownicy, często ją zniechęca. Nigdy nie może być sama, wiecznie zaskoczona cudzym, niespodziewanym wejściem. Gdyby był małutki pokój, lub choćby oświetlona alkowa...

Istotnie należy jej się mały, lecz

własny kącik, gdzie mogłaby swobodnie odpocząć po trudach dnia, napisać list do rodziny, przyjąć koleżankę i czuć się trochę w obcym domu u siebie. To też chętnie przyjmie bardziej uciążliwe zajęcie, jeżeli w mieszkaniu znajduje się osobny dla niej pokój. Jakże jest z niego dumna — jak lubi mówić: u mnie, w moim pokoju. Ile pomysłów wkła-

da nieraz, aby go według siebie upiększyć, ozdobić.

Na zachodzie sprawa ta już jest bardziej uregulowana — u nas wciąż jeszcze czeka na lepsze czasy.

A jednak musimy zdać sobie z tego sprawę, że odpowiednie pomieszczenie znacznie ułatwia pracownicy ciężką nieraz służbę i wpływa dodatnio na stosunek jej do państwa.

Czym dla rodziny może stać się przyjęte dziecko?

„To, że dzieci źle chowają się w gromadzie, stało się dziś prawie modnym hasłem — tyle osób w literaturze fachowej, w artykułach w prasie codziennej powtarza o braku doświadczeń dzieci wychowywanych się w murach zakładowych, odgrodzonych od życia, w poczuciu sierotstwa, że tego już powtarzać nie będzie.

W to zaś, że akcja rodzin zastępczych jest pożyteczną formą opieki nad dzieckiem, daś chyba już nikt nie wątpi, jak nie wątpi też, że jedynym miejscem dla rozwoju normalnego, zdrowego dziecka — jest normalna, uczciwa, pełna rodzina.

Jeżeli dotychczas mówilo się o słusznosci tej formy opieki, to zawsze i wszędzie podkreślano się, jakiej wypływają stąd korzyści dla dziecka opuszczonego — „dobro dziecka było dla nas największym prawem“.

Chciałabym teraz więcej uwagi poświęcić drugiej stronie zainteresowanej, to jest rodzinie przyjmującej dziecko.

Przez cztery lata pracy prawniśo się przez Referat 400 rodzin z najrozmaitszych warstw społecznych.

Poznawało się to rodziny na długi czas jeszcze przed oddaniem dziecka, oraz pozostające w stałym kontakcie wówczas, gdy dziecko było w rodzinie.

Poprzez dziecko, którym się opiekujemy, stajemy się jakby członkami rodziny, dzielimy z nią wszelkie troski i radości.

Czteroletnie doświadczenie pozwala nam na wydzielenie pewnych wniosków w związku z: a) klasyfikacją rodziny, b) do borem do niej dziecka, c) metodami współdziałania nad wychowaniem powierzono im dziecka.

Powzięcie decyzji przyjęcia do siebie na wychowanie dziecka następuje na ogół po długim namyśle.

Przy pierwszym zgłoszeniu rodzina zachowuje się z ogromną rezerwą i wysuwa cały szereg zastrzeżeń i obaw.

Jednak po rezerwę — kryje się wielka potrzeba i pragnienie dziecka, i to takiego, któreby mogło uchodzić w oczach innych ludzi za ich własne: „żeby miała oczy niebieskie jak matka, a może być szatynka, to niby, że to ma z ojca“.

Czym stają się dzieci dla rodziców przybranych może najlepiej zilustrować przykłądy z życia.

Państwo B. — rodzina urzędnicza. Najpierw zgłosiła się p. B., młoda kobieta, ubrana z tanią elegancją, pretensjonalna, szustana.

W 1/2 godzinie rozmowy miłośny przed sobą niezaprzęglą kobietę, upokorzoną brakiem własnego dziecka, pełną tęsknoty za nim i gotową do największych i najszczerzych odruchów serca dla przybranego dziecka.

Przysłała w tajemnicy przed mężem, który stanowczo sprzeciwił się przyjęciu dziecka.

Prośba nas o pomoc, jest samotna całym dniami, mąż pół dnia zajęty bywa pracą, pół dnia spędza poza domem.

Pan B. swoją opozycję argumentuje tylko tym, że żona jego absolutnie nie nadaje się do chowania dzieci:

— Nie będzie umiała sobie dać rady, jest taka nerwowa...

A jednak nie rezygnujemy z tej rodziny. Uczciwi, zdrowi, warunki materialne dostateczne — oboje pragną dziecka.

Zaoferowanie jak najdalej idącej naszej pomocy w wychowaniu przekonuje p. B. Wybierając chłopca, I okazuje się, że o ile pani B. jest wszystko jedno, pragnie tylko dziecka, to mąż jej długo, wysuwając najrozmaitsze obiekcje co do zdrowia, cha-

rakteru, pochodzenia, wybiera chłopca i u stosunkowuje się do przybranego syna w ten sposób, że widzi w nim przedłużenie swego istnienia przez przekazanie swoich ideałów i zamiłowań.

Zmiana, jaka nastąpiła w atmosferze rodziny po półrocznym pobycie w niej dziecka, była nawet dla nas niespodzianką.

Pogiębł się stosunek między małżeństwem dzięki wspólnemu celowi i zainteresowaniu, związanym z wychowaniem dziecka, wytworzył się nastroj szczęśliwej rodziny.

Zmienił się wygląd pani, mieszkánia, podniosła się stopa kultury życiowej. Następną rodziną p. S.

Nie działało się dobrze w rodzinie budowniczego p. S., chociaż na zewnątrz uchodził za szczęśliwe małżeństwo.

Nieduża, ale komfortowo urządzona willa na przedmieściu, budząca zazdrość sąsiadów była zawsze cicha, a kryła w sobie dużo zmagających się cierpień mieszkanców.

Osiem lat po ślubie, a od sześciu pani domu ciągle niedomaga. Najgorzej to, że nie można było postawić diagnozy. Wprawdzie to jeden to drugi lekarz oświadczał: „jedynie lekarstwo, to dziecko“, ale dziecka nie było i nie było nadziei, żeby się kiedyś zjawilo.

Z dnia na dzień sytuacja się pogarszała, napady hysterii, wynajdywanie coraz to nowych dolegliwości, i przewrażliwienie pani domu — utrudniały życie małżeńskie, doprowadzając do niemiłych scen.

Pan S. coraz częściej przebywał poza domem, a pani S. rzeczywiście była ruiną człowieka.

Aż raz, słuchając radia, dowiedziała się, że można jednak otrzymać dziecko, które staje się najbliższą i najdroższą istotą. W pół godziny po ogłoszonej pogadance p. S. była u nas w biurze (mąż jej na dzień ten wskazywał, jako na przełom w życiu).

I znowu, zawiązując dziecku, na nowo odbudowano życie rodzinne.

Na ogół we wszystkich naszych rodzinach obserwujemy zjawisko zmiany w kierunku dodatnim, jaka następuje w rodzinie, a przez to i w społeczeństwie.

Zgodnie z ogólnym nastawieniem w społeczeństwie na wartość dziecka w rodzinie, pokrywają się nasze spostrzeżenia, że większość niedomogów bezdzietnych małżeństw, jak brak witalności, nerwowość, brak harmonii, wynika właśnie z braku dziecka.

Wśród wielu hasel w rodzinach zastępczych najgłębsze i najpiękniejsze jest to, które głosi: „Dajmy dziecku rodzinę, a rodzinie dziecko“. Pod tym hasłem prowadzi się oddawanie dzieci w Warszawie.

Przy tak zrozumianej akcji liczy się

Czy włosy Wasze szybko się tłuszczą?

Zarówno ten objaw jak i powstawanie łupieżu, to wynik podrażnienia gruczołów łojowych przez mycie włosów ostrymi, nieodpowiednimi środkami działającymi alkalicznie.

Regularne mycie włosów niealkalicznym szamponem „Bez Mydła“ Czarna główka, nie podrażnia gruczołów łojowych i stopniowo powstrzymuje nadmierne wydzielanie się tłuszczu. Gruczoły wracają do normalnego działania, łupież i swędzenie znika.

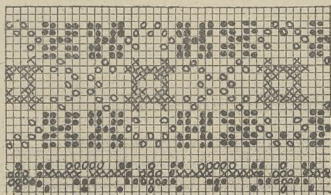
„Bez Mydła“ jest do nabycia w 2-ch odmianach: do ciemnych i jasnych włosów!

Do mycia włosów żądajcie szamponu „Onalkali“ nie zawierającego mydła.

przede wszystkim na stworzenie uczuciowego węzła między przybranymi rodzicami, a dziećmi. Dlatego też możemy wylicznie oddawać dzieci małe. Biorąc dzieci, oddane w najmłodszych latach, nie mają za sobą wspomnień życia zakładowego, ani sirocieli doli, rodzice zaś okupują swoje prawo do obcego dziecka wszystkimi troskami i kłopotami, jakie się wiąże z wychowaniem dziecka w okresie wczesnego dzieciństwa.

Krystyna Strągo

Selaczole krzyżykowy.

Kółka — kolor czarny.

Punkty — czerwony.

Krzyżyłki — szafirowy.

W zwierciadle mody

Nie to ładne, co...

Mówi się w ogóle, że nie „to jest ładne, co ładne ale to co się komu podoba”. Uartę to powiedzonko jest zupełnie bezsensowne z punktu widzenia zasad i kanonów estetycznych.

I gdybyśmy, zachowując swoje upodobania i swój gust, liczyli się jednak nie raz ze wskazaniami osób kompetentnych w danej dziedzinie, to może mniej widzielibyśmy dziwłogów.

Mówimy tu w ogóle o dziedzinie mody, gdzie właśnie daleko idąca fantazja własna prowadzi często na... manowce. Na manowce złego gustu i aż na granice śmieszności.

Wielkie skupiska ludzkie dają pole rozległe do różnych tego rodzaju obserwacji, przynoszących smutne świadectwo naszej przynależności ubranego. Na każdym kroku zmuszają nas do notowania właśnie przykładów, że „ładne jest to, co się mnie podoba”.

Przyjrzyjmy się im trochę. Śliczna pani, ubrana stylowo na jednę z rewii mód. Toaletę z tiulu bawelnianego drukowanego w kwiaty. Pod nią różowy spód. Spódniczka suto marszczona, szeroka, długa do ziemi, staniczek obcisły zapięty na różowe guziczki w kolorze spodu i takąż szeroka szarfa. Rękawki bufiaste ładnie wykańczające tę stylową sylwetkę.

Wienieczy ją ogromny kapelusz z tego samego tiulu, bez główki związany pod broda.

I jest pani w tym wszystkim ślicznie i byłoby wszystko cudownie gdyby... Gdyby pani nie zepsuła całości pantoflami ze skóry czerwono - białej, takimi wygodnymi sandałami! Może sądziła, że nikt tego nie zauważy, może nie miała innych (co trudno przypuścić), w każdym razie to małe niedociągnięcie psuło wybitnie śliczną całość.

Tu się prosiły małe, lekkie różowe pantofelki!

A inna pani. Modną organdyń na toaletę wieczorową wykorzystała w swoisty sposób. Zamiast zrobić sutą, szeroką, stylową suknię, czego wymaga sama faktura materiału, uszyła suknię opiętą na biodrach, zaopatrując ją od kolan w sutą falbanę!

Kokarda dwubarwna (fiolet z cyklamem) we włosach, kwiaty w tych samych odcieniach przy szyi i aksamitki dwutonowe w pasie pęty wybitnie blade - różową organdyń. I nie było tu winne zestawienie kolorów, tylko złe dobrany fason do gatunku materiału. I zbytnie przeładowne dekoracjami, których wdzięczna prostota organdyń nie znosi.

Rażące też były przy tym materiale pantofle ze złotej skóry.

Gdyby tego rodzaju niedopatrzenia zdarzyły się na głębokiej prowincji, nikt nie miałby prawa się dziwić. Jednak w wielkim mieście są one niedopuszczalne.

Albo zestawienia kolorów. Modne jest łączenie brązu z zielonym. Dobre dobrane odcienie daje bardzo ładne, harmonijne komplety. Natomiast połączenie rdzawego albo złotawego brązu z ostrym zielonym jest bardzo nieładne a nawet ordynarne.

To samo można powiedzieć o tak modnym zestawianiu czerwonego z niebieskim

a raczej na odwrót. Już ono samo w pomyśle jest bardzo odważne! Dobrej doboru łagodny błękit z czerwienią wygląda śmiało, ale dobrze.

Alie fatalne wrażenie robią zielonkawę, lub pawie odcienie niebieskie z czerwienią w barwie maków. To aż trudno wytrzymać wzrokowo.

Modne jest również łączenie niebieskiego z różowym. Te dwa delikatne kolory uzupełniają się wzajemnie. Np. różowe kwiaty przy niebieskiej sukni, opasane kapelusz, kokarda, pasek. I na odwrót niebieskie przy różowym.

Alie tragicznie wyglądała suknia niebieska w biały deseń, do której właścicielka włożyła różowe bolero z gładkiego jedwabiu.

Banana kostium, wpadający w zielony, dopełniony bluzką, kapeluszem, pantoflami, torbą i rękawiczkami czerwonymi, świadczył o modernistycznych poglądach pani (może!). Jednak trudno było na to patrzeć.

Tak jak nie można było usprawiedliwić pań, które na Międzynarodowe Zawody Konne, jedną z imprez o charakterze reprezentacyjnym i publicznym, przychodziły bez pończoch lub w skarpetkach. Swoboda posunięta do „granic nieumiejętnego zachowania się w... świecie.

A zresztą z tymi gołymi nogami, to jest jeden...²

na plaży i na wilegiaturze. W mieście rażą. Podpadają pod wzrok krytyczny. I nie zawsze miło jest oglądać czyjeś owłosione łydki, albo różne „kostki” i palce z odciskami! Ale wyznaczycie gołych nóg są bezwzględne. Chodzą tak, bo im się tak podoba.

Maricla

Fartuchy ogrodowe.

Sprawi Pani swej przyjaźni prawdziwą radość, jeśli zaprenumeruje jej nasze pismo

Prace ogrodnicze w lipcu

W ogrodzie owocowym. Lipiec jest ostatnim miesiącem, w ciągu którego można jeszcze zasilać drzewa owocowe nawozami płynnymi. Zasilenie pobudzi drzewa do bujniejszego wzrostu, do dobrego i normalnego owocowania, zapobiegnie opadaniu zawiązków, oraz wpłynie na tworzenie się nowego szeregu nowych pączków na rok przyszły. Późniejsze, jak w lipcu zasilanie drzew, może źle się odbić, ponieważ pędy roczne świeżo utworzone pod wpływem nawożenia mogą nie zdurwieleć dostatecznie i podczas surowszej zimy przemarzną. Drzewa nie zasilane w lecie, nie wytwarzają pączków dobrze wykształconych i owocują zwykle tylko co drugi rok, ponieważ są zbyttno wyczerpane owocowaniem, a nie znajdują uzupełnienia pokarmów.

W czasie suszy drzewa posadzone jesienią roku poprzedniego, lub na wiosnę, podlewają i wykładają miski dookoła nawozem dla utrzymania wilgoci. Starym drzewom, których nie da się podlewać, staramy się stworzyć zapas wilgoci przez spulchnianie powierzchniowe ziemi między nimi, aby przerwać parowanie wody z warstw głębszych.

Przeglądając stale drzewa i obserwować, czy nie są opanowane przez szkodniki, z którymi należy prowadzić walkę przez opryskiwanie lub ręczne zbieranie atakujących owadów. Opadające owoce większe użytkować na przetwory: kompoty, galarety, susz itp.; mniejsze zaś można dawać jako paszę dla trzody chlewnej, w każdym razie wszystkie opadłe jabłka i gruszki muszą być starannie wybierane i usuwane, ponieważ niejednokrotnie kryją w sobie różne szkodniki.

MEBLE 100 zł

miękkie, przedłuża życie, stalowy, gładki skromniejszy 50, Nowy Świat 30, pl. Pierackiego

Gałęzie u drzew silnie owocujących, aby nie dopuścić do ich złamania trzeba podparcia odpowiednimi tyczkami.

W drugiej połowie miesiąca rozpoczyna się okuliżację dżłków i oczekwanie drzew ozdobnych. Krzewy agrestu i porzeczki po zbiorze owoców powinny zostać prześwietlone i zasilone. Morelom i brzoskwiniom posagamy przy płotach i murach rozpinać gałęzie na boki w dalszym ciągu i przyciążać do rusztowania.

Wychać i usuwać wasy u truskawek i poziomki i przygotowywać z nich sadzonki. Na sadzonki najlepiej wybierać wasy z najładniejszych krzaków, które dobrze owocowały.

Zbieramy owoce czereśni, wiśni, malin, porzeczki i agrestu, a nawet w końcu tego miesiąca rozpoczynamy zbiór wczesnych gruszek letnich.

W ogrodzie warzywnym. Przez cały lipiec obyspywać szereg różnych warzyw, tak kapusty, kalafiory, pomidory, groch itp. We wszystkich warzywach ziemię wzruszać i spulchniać jak najczęściej. Pędy pomidorów podwiązywać do palików i uszczykiwać tak, aby zostawiać najwyżej 2-3 najsilniejsze pędy na jednym krzaku. Wysiwać można rzodkiewkę, karotkę zimową, budywie, koper, trybulkę, sałatę, szpinak itd.; można siewy te wykonać na zagonkach po wczesnym grochu.

W miesiacu tym zaczyna się zbiór niektórych wczesnych warzyw, a więc kapusty, kalafiorów, wczesnych ziemniaków, a pod koniec miesiąca zaczynają już po-

jawiać się pierwsze pomidory gruntowe, które można zbierać różowujące i umieszczać w inspekcie dla dojrzenia.

Pod dynie i ogórki należy podkładać kawałki szkła, cegły, lub deseczki, żeby nie leżały bezpośrednio na ziemi, co mogłoby wpłynąć na ich podгниwanie. U kalafiorów nad tworzącymi się różami trzeba zalaamywać liście, ponieważ wystawione na światło mogą czernieć.

Na szparagali kopce powinny być rozrzucone i plantacja zasłona nawozem naturalnym. Rabarbar zasila się, podlewając gnojówką. Kapustę przegładzać i niszczyć jajeczka bielnika kapustnika.

Wysadzić do gruntu ostatnią partię kalafiorów wczesnych, które będą zbierane na jesieni jako późne do spożycia, oraz do przechowania na zimę. Kupy kompostowe wskazane jest polewać gnojówką.

W ogrodzie ozdobnym. Trawniki, rabaty i kwietniki utrzymywać w jak największym porządku i czystości, spulchniać i oczyszczając z chwastów. Zarówno rośliny kwiatowe jak i trawniki podlewać obficie w czasie suszy. Trawniki co pewien czas trzeba krótko przystryżać.

Wybierać z ziemi cebulki kwiatowe: hiacyntów, tulipanów, narcyzów i przesuszać w suchym i cienistym miejscu, aby mieć gotowe potem do sadzenia na jesieni.

Okwitłe krzewy można przycinać. Wysiwać bratki, niezapominajki i stokrotki, oraz całą szereg roślin dwuletnich, jak kampanule, goździki, galillardie, malwy itd., aby mieć gotowe kwiaty do wiosennej obsadzania rabat i klombów. Ze starszych goździków można robić odkłady.

Wiosną posadzone rośliny iglaste trzeba było w ciągu lata podlewać i utrzymywać wilgotno, aby się przyjęły. Ponieważ przyjmują się w ogóle bardzo trudno, więc muszą być otoczone specjalną opieką.

NIEDZIELA:

Obiad:

Barszcz z botwinki zimny, albo chłodnik na kwaśnym mleku.

Pieczony cielęcy z jarzynkami i mizerią. Galareta z świeżymi owocami.

Wieczera:

Zimna cielęcina z surówką.

PONIEDZIAŁEK:

Obiad:

Zupa szczawiowa z jajkiem sadzonym. Wątróbka smażona.

Jaglana kasza wypiekana w słonice — sos pomidorowy.

Kompot z rabarbaru.

Wieczera:

Klaski francuskie z masłem.

Mizeria.

WTOREK:

Obiad:

Barszcz malorzyjski.

Klops pieczony z sałatą.

Makarony zapiekany z szynką.

Kisielek czekoladowy.

Wieczera:

Zimny klops, surówka ze śmietaną.

ŚRODA:

Obiad:

Pomidorowa ze śmietaną.

Baranina duszona z marchewką i kalarepą.

Omlet ze szparagami.

Wieczera:

Galareta z nówek cielęcych, sos musztardowy lub szparagi.

Z końcem miesiąca można przystąpić do oczekowania róż. Róża w ogóle, gdy przekwitają krótko przycinać, żeby wydały silne odrostki jeszcze tego roku; różę powtarzając zaś po przycięciu jeszcze ładnie i obficie zakwitną. Można robić sadzonki z róż i umieszczać w zimnym inspekcie w celu zakorzenienia.

Oczekować bzy. Można rozmnażać irysy przez dzielenie karp i następnie rozsądzić.

Okwitłe rośliny kwiatowe należy zastępować innymi, np. astrami, begonią, balsaminami, grzebieniatką itp.

W pokoju i na balkonie. Rośliny doniczkowe w dalszym ciągu należy podlewać obficie. W miarę możliwości dobrze byłoby zasilać je rozcieńczoną gnojówką, maczką rogową, lub mieszanekami nawozów sztucznych. Chore rośliny pokojowe lepiej podlewać mniej, trochę cieniej niż przed tym silnym słońcem. Robić sadzonki z roślin doniczkowych.

Amaryllis stopniowo zasuszać, aby cebula mogła doskonale dojrzeć. Można wysiewać do doniczek cynarynie, prymule i pantofelki, gdy wszędzie trzeba je przepikować, a potem dobrze już zakorzenione zadołować w chłodnym inspekcie, lub przenieść do pokoju.

Kamelle i azalie trzymać się w tym czasie możliwie na słońcu, żeby wyszłyściłe lepsze pędy i pączki.

Inf. Janina Honeczarekówna

Tygodniowy jadłospis

CZWARTEK:

Obiad:

Zupa rabarbarowa lub truskawkowa.

Pieczon baranina. (Ponieważ baraninę lepiej kupić trochę większą, całą ciwarkę, rozdzielać ją na dwa dni. Część górne dusimy z jarzynkami, a zamarynowaną pieczeń zrobimy na drugi a nawet trzeci dzień).

Przy drożdżowe.

Wieczera:

Zimne mięso z mizerią.

PIĄTEK:

Obiad:

Mleko z czarną kaszą gryczaną.

lub grzybowa ze śmietaną.

Klops z rybą.

Omlet ze szpinakiem.

Wieczera:

Pierogi zimne z czereśniami lub makaronem w sosie pomidorowym.

SOBOTA:

Obiad:

Rosół z jarzynkami i grzankami.

Szuka mięsa w sosie koperkowym.

ziemniaki.

Budyń z suszonych grzybów.

Rabarbar i pomarańcza w galarecie.

Wieczera:

Szparagi lub pierożki z mięsem.

Część rosolu i mięsa można zostawić na niedzielę i zrobić barszcz z uszkami albo pasztecikami.

Omawiając zioła lecznicze, których sadzenie i sianie zalecała w swoich artykułach p. W. M. przejdziemy z kolei do rosy, która w welskich ogródkach przy chatach hodowana jest od dawna, mimo, że „sianie rutki” łączy się z pojęciem jeśli nie całkowitego staropaniństwa, to chwilowego niepowodzenia. Nie będe tu podawała sposobu stosowania rosy, jakkolwiek bowiem nie jest to rośliną trującą, ale działająca energicznie i mogąca przy nadużyciu jej wywołać silne zaburzenia w ziwotiu, dlatego, kto ją hoduje powinien to robić na sprzedaż, a nie na własny użytek, a kto ją chce stosować powinien to czynić pod kierunkiem lekarza. Stosowana bywa przy zaburzeniach nerwowych, epilepsji itp.

Napietek lekarski (Calendula officinalis) jest również rośliną spotykaną najczęściej w ogrodach welskich. Stosownie do opisu p. W. M. zbierać należy tylko płatki kwiatów ciemnych, pomarańczowo-czerwonych, bo tylko te są skuteczne. Zbiór trwa całe lato. Suszyć powoli w cieniu, przegrzane traci zapach i wartość. Można suszyć również młode odnoży stosowane czasem, razem z kwiatem na poty.

Najważniejsze zastosowanie ma w leczeniu owrzodzeń, mocny napar lub nawet odwar używa się do przemywania a w nasiadówkach koł i leczy hemoroidy, które uległy zropieniu. Nalewka zrobiona z 50 gramów płatków, zalanych 250 gramami alkoholu służy do przemywania wyprysków.

Tasznik — Capsella Bursa pastoris. Znane każdemu ziele o białych kwiatkach, z których następnie powstają wzdłuż łodygi małe serduszka, podobnie jak u niezapominajek. Właściwie nie powinniśmy się tu nim zajmować, ponieważ ani przy hodowli nie było o nim mowy, ani nam dotąd nie był potrzebny w mieszanekach, czynię to jednak dlatego, ponieważ jest to roślina szeroko znana, dostępna, a teraz właśnie jest pora na suszenie całych krzaczków, z chwilą bowiem, gdy nasienne serduszka zaczną odpadzać, roślina się do suszenia nie nadaje.

Przy krwotokach macicznych piją odwar z 4 łyżek zalanych litrem wody. Po gotować chwilę, odstawić do wystudzenia, sędzić, rozdzielić na 3 porcje i wypić w ciągu dnia, z dodatkiem julegoś ściągającego.

Stabilizowany sok łopianu

Lecznictwo kosmetyczne ostatnich czasów zwraca się w kierunku wyzyskania leków, jakie nam daje natura. Na warsztacie nauki coraz więcej uwagi poświęca się roślinom i wyzyskaniu ich potężnych niezaraz własności leczniczych.

Najnowsze prace naukowe i spostrzeżenia kliniczne licznego szeregu uczonych (Smidit, Bohn, Basconte, Leone, Leclerc, Krantz, Czarnowski, J. Biegański i inni) podnoszą wysoki własności lecznicze łopianu, jako środka kosmetycznego. Używany do wewnątrz w postaci stabilizowanego soku, otrzymanego ze świeżej rośliny w okresie poprzedzającym kwitnienie, wykazuje wybitne działanie regenerujące ustrój, jak się dawniej mówiło „czyszczące krew”, — oczyszcza z ran i owrzodzeń żółdki i jelita, zapobiega chorobom skóry, jak czyny, wyzuty, zbytnia czerwoność, plamy, piegi.

Stabilizowany sok łopianu jest cennym środkiem pomocniczym w terapii chorób skóry.

jącego soku, najlepiej cytryny, żurawin itp. Przy krwotokach płucnych należy dodać pół na pół korzenia szałwy, przy krwawieniu z pęcherza czy nerek także jako środek moczopędny.

MIESZANKI:

Przeciw nadmiernemu mieszkczkowaniu i płuciu krwią.

Ziele taszniku	50 g
„ pieprzu wodnego	50 g
Korzenia szałwy	50 g

Ilość taka starczy na 6 — 7 racji dziennych. Po rozmieszanym rozdzielić, zawiązać każdą porcję w papier. Naparzyć każdą taką dawkę trzema szklankami wrzątku, zostawić niech naciągnie 3—4 godziny, sędzić, nawet wycisnąć, ocukrzyć i wcisnąć całą cytrynę. Osiągnięty płyn rozdzielić na 5 porcji i pić co 2 godziny.

Przy krwawieniu z dróg moczowych dajemy następujący mieszanek:

Ziele taszniku	30 g
„ pieprzu wodnego	30 g
Kory bzu czarnego	15 g
Korzenia szałwy	50 g

Rozdzielić na 3 dni. Co dzień przygotować z 2½ — 3 szklanki ukropu ¼ litra naparu, pić po ¼ szklanki co 3 godziny.

Zaznaczam raz jeszcze, że kto chce zbierać zioła, musi się na nich znać dobrze, o ile zaś nie posiada potrzebnego doświadczenia, niech z dużych składnic albo od znawców sprowadzi sobie różne zioła do apteki, a następnie stosownie do potrzeb dobiera.

Przypominam Paniom, że kwitnie właśnie bez czarny, którego kwiat dają na poty i przy zaburzeniach dróg oddechowych. Wróćmy jeszcze do tej tak cennej rośliny, na razie tylko przestrzegam, że kwiatu ubierać warto.

R. O.

Konkurs-Ankieta z Nagrodami TYDZIEŃ PRAKTYCZNEJ PANI

W numerze 13 naszego tygodnika ogłoszony został Konkurs-Ankieta na opracowanie planu tygodnia praktycznej pani domu.

Termin rozstrzygnięcia konkursu, zapowiedziany na koniec maja, uległ małemu opóźnieniu z powodu znacznej liczby nadesłanych artykułów, które należało starannie zbadać i ocenić.

Ogółem nadesłano prace konkursowych 137, z których trzy odnoży, na skutek nie spełnienia przez autorki warunków konkursu i ujawnienie swych nazwisk. Są to prace podpisane pseudonimami: Aninaj, Mary Mill i Zawisłanka. Praca Pani Aninaj jako staranna i dokładna, zasługuje mimo to na wyróżnienie hors concours (poza konkursem).

Komitet konkursowy na posiedzeniu z dnia 4.VI b. r. postanowił przyznać nagrody jak następują:

I — bon na zł 75.—

II — bon na zł 50.—

III, IV, V — bony na zł 25.—

(Złotych siedemdziesiąt pięć)

(Złotych pięćdziesiąt)

(Złotych dwadzieścia pięć).

Nagrodzone uczestniczki będą mogły na być za te bony towarów (według swego wyboru) w Domu Towarowym „B-cia Jankowskiej w Warszawie”, ul. Bracka 25. Zamieszkujący na prowincji będą mogli listownie zamówić wybrane przedmioty, z dostarczeniem przez nas katalogu wymionej firmy.

Poza nagrodami uznano za wskazane wyróżnić pewną ilość prac za staranne opracowanie i przemysłenie. Na specjalne wyróżnienie zasługują artykuły pp. ukrywających się za pseudonimami: Alma, Lotus, Prowincjalka, Marychna, Gospośia, O. O., Em-Ka.

Poza tym na zaszczytne wymienienie zasługują prace opatrzone godłami: Zona Pilota, Halina, Inicjatywa, Iskierka, Ara, Mrówka, Mała Rodzinka, Isidorka z Wołynia, Oszedna Warszawianka, Amila, Jana, Afrodyta, Samodzielnka, Prace-

wita Pszczółka, Brzozowińska, Tania Wilniana i Tuberoza.

Ogółem wraz z nagrodzonymi i panią Aninaj, wyróżniono prac 30.

Panie nagrodzone proszone są najuprzejmiej o łaskawe zgłoszenie się do Redakcji na ul. Sołec 87 w Warszawie, po odebranie przyznanych bonów, względnie o zaawidowanie w jaki sposób pragną je odebrać.

W przyszłym tj. 27 numerze rozpoczniemy druk pięciu prac nagrodzonych, artykułem p. Marli Migdalskiej, godło „Kobylianka”.

Przypomnienia drobiowe na lipiec

W miesiącach letnich dorosły drób żywny trzy razy dziennie: rano jak najwcześniej, choćby o wschodzie słońca, w południe i przed wieczorem. Karma powinna być za każdym razem świeżo przyrządzona, aby nie skwaśniała, co często bywa przyczyną chorób przewodu pokarmowego. Kilka razy na dzień trzeba zmieniać wodę w poddełkach, które ustawia się w zacienionym miejscu, żeby woda nie nagrzewała się od słońca. Parę razy w ciągu tygodnia, podaje się do picia szarcan żelaza w ilości 3 g na 1 litr wody. W razie pojawienia się jakiej choroby epidemicznej w okolicy, dobrze jest także na przemian z szarcanem żelaza podawać do picia wodę z kwasem solnym w takiej ilości, aby była kwaśnawa, jak z cytryny. O ile zauważymy, że która sztuka jest chora, trzeba ją natychmiast odosobnić, żeby w przypadku jakiej choroby zakaźnej nie zaraził innych. Badzi sztuki bezwarunkowo powinno się palić. W celu przekonania się, z jaką chorobą mamy do czynienia, trzeba przysłać padły drób do analizy lekarskiej, wtedy dopiero z całą pewnością zastosuje się odpowiednią zezepionkę.

Aby zapobiec szerzeniu się zarazy, powinno się w kurnikach zarażonych przeprowadzić szczegółową dezynfekcję. Wszystkie drewniane sprzęty, jak grzędy, gniazda i kurnielka najlepiej spalić. Ściany, sufity i podłogi wyszorować mocnym (10 — 15%) roztworem sody lub ługiem, po czym ściany bieleć się wapnem, z dodatkiem kreoliny, szarego mydła i kleju stolarskiego, a podłogę smaruje karbolinowem i wysypuje czystym piaskiem. Wybiegi, po zeszkrobanu wierzchniej warstwy, zanieczyszczonej odchodami głęboko się przekopuje i wysypuje niegaszonym wapnem. Jeśli w kurnikach nie ma podłogi, to wybiera się ziemię na jeden szych i wzamian nasypuje drobnego żwiru, przemieszanego z popiołem drzewnym i wapnem niegaszonym. Wszystkie narzędzia, które używane były do oczyszczenia zarażonych pomieszczeń, trzeba także wynieść gorącą wodą z sodą lub kreoliną. Kurniki po przeprowadzeniu dezynfekcji, powinno się dobrze wywietrzyć i wpuścić drób, któremu uprzednio myje się nogi w ciepłej wodzie z szarym mydłem i kreoliną w ilości 3%.

Nawóz z kurników zarażonych trzeba zyspać w dół, przesypując niegaszonym wapnem, po czym grubo zasypać ziemią. Czas pomyśleć o przygotowaniu zapasu jaj na zimę. Sposobów konserwowania jaj jest wiele, z nich bodaj najtańszy, to przechowywanie w wapnie, o tyle tylko kłopotliwy, że zajmuje sporo miejsca w schowku.

Wapnowanie polega na tym, że świeże, czyste jaja o mocnej skorupce układa się w beczkę lub garnek kamienny i zalewa wodą wapniową tak, aby były całkowicie pokryte. Wodę tę przygotowuje się z 1 kg wapna, które, po zgaszeniu, rozcieńcza się wodą z dodatkiem garści soli kuchennej tak, aby uzyskany płyn posiadał gęstość śmietanki. Jeśli po pewnym przeciągu czasu zauważymy, że płyn ubył wskutek wyparowania wody, trzeba znowu dolać mleka wapniowego.

Jajka, przechowywane w wapnie, pękają w czasie gotowania i tracą smak, to też nadają się do potraw i ciast. Do gotowania lepsze są jaja konserwowane w szkiele wodnym, którego się bierze 1 litr na 10 litrów wody. Jaja perlicze, które są bardzo smaczne i poszukiwane, dzięki mocnej skorupce, mogą być długo przechowywane bez żadnych zabiegów w przewiewnym,

suchym miejscu. Jaja znoszone w okresie żniw, kiedy drób żywi się przeważnie ziarnem, są smaczniejsze i lepiej się przechowują przez zimę. W czasie lata trzeba zapatrzyć się w zapasy suszonych pokrzyw na zimę. Dodatek ich do zimowej karmy znakomicie wpływa na nieśność i zdrowotność drobiu. Trzeba je co kilka tygodni kosić, suszyć i składać na strychu w miejscu przewiewnym, aby nie zaległy.

Dodatek siekanych świeżych pokrzyw do karmy dla gąsiąt oraz indycząt doskonale wpływa na ich wzrost i zdrowie, to też, chcąc mieć zawsze dostateczną ilość tej zdrowej zieleniny, dobrze jest założyć specjalną plantację pokrzywy parzącej. W tym celu najlepsze będzie miejsce wilgotne i oćnionie, gdzie wyrasta delikatniejsza.

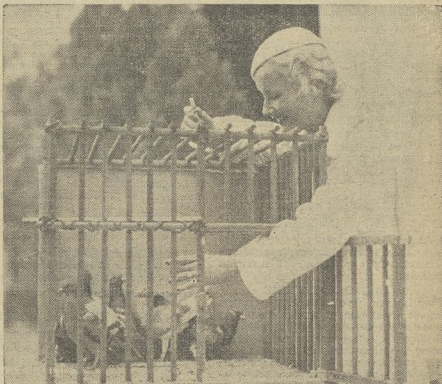
Pamiętajmy również o tym, że młody drób, przeznaczony na rzeź, powinien w obfitości otrzymywać mleko odtłuszczone, które nadaje mięsu delikatność i wytworzy smak.

H. P.

SUBLOKATORZY
nie wchodzić do kuchni!

KUPCIE KUCHENKĘ
SPIRYTUSOWĄ **EMES**
I BĘDZIECIE MIELI SPOKOJ

Lato pod namiotami

(Obozy wypoczynkowe kobiet nad Niemnem i nad Dniestrem)

Wieksość obozów wypoczynkowych organizowanych przez stowarzyszenia sportowe i społeczne zakwateruje się w tym roku na terenach Ziemi Wschodnich. Wśród obozów Towarzystwa Krawienia Kultury Fizycznej Kobiet, będzie jeden czynny w lipcu i sierpniu nad Niemnem. Charakter obozu — wypoczynkowo - sportowy. Pobyt w lesie i na piaszczystej plaży. Program obejmuje zwiedzenie Wilna i Grodna, wycieczki kajakami na jeziora Augustowskie. Drugi oboz kobiety, trwający przez lipiec, sierpień i wrzesień, położony będzie w Beremianach nad Dniestrem w okolicy Zaleszczyk. Program sportowy:

kąpiele, pływanie, kajaki, plażowanie. Wycieczki w piękne okolice.

Poza tym organizuje się specjalny oboz sportów wodnych dla kobiet nad jeziorem Treckim (pływanie, kajakarstwo, żeglarstwo), oraz obozy wędrowne wesołe dla kobiet i mężczyzn. Wędrowniki pójdą szlakiem jezior Dryświaty - Narocz do Wina, oraz z Grodna szlakiem kajakerskim na jeziora Augustowskie. Są to niezmierne atrakcyjne wędrowniki dające wielkie korzyści sportowe.

Lato pod namiotami to najlepszy wypoczynek zdrowotny. Ze względu na taniosc obozy te są dostępne dla wszystkich ludzi pracy.

Zapasy na zimę

GROSZEK

Zielony groszek jest jednym z najcenniejszych przetworów. Zielony groch suchy, używany na żupę i przecier (purée) jest odrębnym gatunkiem, to co nazywamy groszkiem zielonym jest grochem niedojrzałym.

W handlu w puszkach mamy groszek na różne cny, zależnie od tego czy jest młodszy, czy starszy, młody bowiem, najśladzszy, jest tak drobny, że jest mało wydajny, a stąd kosztowny.

Jeżeli mamy w mieście groszek kupić, nie zawsze nam się robota przetworu opłaci w porównaniu do ceny gotowego z puszek, na wsi jednak należałoby sobie przygotować groszek różnego wieku, na różne użyci, konserwowany i suszony. Im lepszy i śladzszy gatunek, tym przetwór smaczniejszy. Najlepsze są gatunki: cukrowy angielski, cukrowy karlowy i delicates. Do sałat, galarek wybieramy groch pełniejszy, a więc nieco starszy, do zmyeli — młodziutki, do suszenia również młody.

1. KONSERWA Z GROSZKU

Przy łuskaniu grochu należy go od razu sortować według wielkości. Dla zachowania koloru blanszujemy jarzynę w ciągu 5 minut (t. j. gotujemy) w wodzie lekko osolonej w rondlu miedzianym. Mimo że ten zabieg nie jest szkodliwy, oświadczyć wolę mieć groszek nawet z lekką poślizgi, ale w miedzianym naczyńcu go nie gotować. Obgotowane ziarna wyrzucić na sito, a gdy dobrze z wody ocieknie, wysypujemy do butelek po winie i zalewamy wodą przegotowaną z solą i cukrem. Na litr wody 10 gramów soli i 15–20 gramów cukru. Butelki napełnia się tylko w ¾ ziarnem, ponieważ przy nagrzewaniu pęcznieje, płynu nalewa niepełno, pozostawiając na 4–5 cm od korka przestrzeń pustą.

Butelki przegrodzone papierem, siemem, słomą ustawiamy w kociołku o podwójnym dnie i gotujemy drobniejszy groszek 45–50, grubszy najmniej godzinę, a po dwóch dniach sterylizujemy raz jeszcze 20 minut. Czas obliczamy od momentu zagotowania się wody.

2. GROSZEK SUSZONY

Posortowany groszek należy w ciągu 5 minut obgotować w wodzie, do której dodajemy dla utwardzenia ładnego koloru soli 1½–2 g na litr wody. Obgotowanie starannie groszek (nie sypać w rondel za dużo ziarna, bo się nierównomiernie ugotują) odsączamy na sicie, przelewając zimną wodą, następnie wysypać na płachtę i, o ile to możliwe, rozwieść w przewiewnym miejscu, żeby groszek podszedł.

Nie piszę tu o suszarni, kto ją bowiem posiada, będzie wiedział jak użyć; w naszym wypadku omawiamy jedynie proste sposoby domowe. Suszyć groszek można w piecu albo na piecu, początkowo w letnim najwyżej do 40 stop. Celsa, a następnie najwyżej do 50. Groszek suszony w wyższej temperaturze nie będzie smaczny. Po dwóch godzinach groch z ciepła zabrać i przesygać rekami przewietrzyć. Można w ten sposób suszyć groch w dwóch partiach, jedną w piecu czy na piecu, drugą stygnie i wleży się i tak co 2 godziny na zmianę. Groch wysuszony powinien być pomarszczony, ale nie brązowy ani żółty.

Ususzony groch nie powinien być zupełnie wyschnięty i twardy jak paciorki, ale jeszcze elastyczny, jak gdyby był z twardej gumy. Jeżeli się daje rozetrzeć

w palcach, jest jeszcze niedosyć suchy. Przed schowaniem trzeba ziarno przebrać. Jeżeli się znajdzie ziarno wilgotne, usunąć, żeby się do zbioru pleśń nie wdała.

Tak w czasie suszenia, jak przechowywania unikać światła, od którego zmienia się barwa groszku. Chować w płóciennych woreczkach, które lepiej wieszać w taki sposób, aby możliwe nie dotykały ściany.

Z groszku starszego otrzymujemy z 10 kg około 3 kg suszu, z młodego tylko 2 kg.

3. GROSZEK SUSZONY INACZEJ

Drobny, młody groszek suszyć w rondel i na litr ziarna wysypać dwie łyżki kukurudzi, lekko potrząsnąć, aby kukurudzi stała wszędzie. Wstawić na ogień i mieszać, nie gniotąc. Sok się powinien pokazać od razu. Groszek trzymamy na ogniu dopóty, dopóki sok nie wygotuje prawie zupełnie. Wtedy zdjęć z ognia, ale nie przestawać mieszać, ponieważ sok spłynie i niecały groszek będzie nim równomiernie zwilżony. Kiedy groszek

Czy Konserwowanie owoców jest zbytkiem?

(Dokończenie).

Cukier, użyty do przetworu, pozostaje jak gdyby w zapasie. Nic się z niego nie marnuje, tak że używając soku z konfitury do herbaty czy świeżego kompotu nie potrzebujemy już innego cukru.

Do przetworów należy brać cukier niefarbowany (nieblekni) ale grysik, który lepiej najpierw rozpuścić i zszumować, jeżeli idzie do konfitur. Do marmolad sypie się go od razu. Wszelkie cukry mniej czyste, kostka matowa (mało słodka) nie nadają się do przetworów, gdyż źle się konserwują, a często dają niemiły posmak.

Doskonale jest cukier w kostkach rafinowanych o polsku krystalicznym, ale drogi.

STERYLIZOWANIE TRUSKAWEK, POZIOMEK ITP.

Ponieważ truskawki mają dużo soku, więc gdy do sterylizowania napełnimy coik truskawkami i zalejemy syropem, po ste.

Recepta kulinarna Firmy OETKER

KREM Z TRUSKAWKAMI LUB POZIOMEKAMI

Dodatki: 375 gr poziomek, lub 500 gr truskawek, 125 gr cukru, 12 gr = około 6 listków czerwonej żelatyny D-ra Oetkera „Regina”, ¼ litra wody, ¼ litra bitej śmietanki, 1 paczka cukru waniliowego Oetkera.

Włożyć jedalną i ½ łyżki od herbaty do cukru do wysypania formy.

Sposób przyrządzania: Zmiażdżyć poziomek lub truskawki za pomocą kopystki, domieszać cukier i przetrzeć przez sito, aby masa owocowa była gładka. W razie użycia smażonych poziomek lub truskawek, wziąć tyle owoców, aby purée wynosiło dobre ¼ litra, zmniejszyć jednak wówczas podaną ilość cukru. Opókną żelatynę rozpuścić w ¼ litra letniej wody. W końcu dodać ubitą śmietankę z cukrem waniliowym i wylouć krem do wysmarowanej dojrą oliwą. Jedalną i wysypanej cukrem formę i odstawić na 160 cels. stężenia, lub też przyrządzić leżnięcie o 8 godzin wcześniej przed użyciem.

zapełnić ostrygnie, przesząc w piecu lub na piecu w temperaturze 30–35 stopni C.

4. GROSZEK SUSZONY INACZEJ (doskonale)

Przesypać groszek, zamiast cukrem, dwiema łyżkami soli na litr, dusić we własnym soku, jak opisano wyżej, suszyć nie w piecu, a na otwartym powietrzu w przewiewie.

Uwaga: Groszek suszony przed gotowaniem możemy na noc zamoczyć w zimnej wodzie. Ponieważ powinien być w tej samej wodzie, w której leżał gotowany, dlatego już w czasie suszenia należy zwrócić na to uwagę, aby był wolny od kurzu, popiołu itp. W razie potrzeby można go przedmuchać z pyłu i wypukać szybko w zimnej wodzie, ale te, w której się moczy nie trzeba marnować, w niej bowiem znajduje się wiele soli mineralnych, korzystnych dla odżywania.

Suszy się również i konserwuje groch w strączkach, młodzusięki, zastosowanie jego jest jednak tak małe, że nie warto podejmować tej pracy. Z chwilą kiedy strączek ma już pod zieloną skórką sztywną błonkę, na nadaje się do takiego użyciu.

rylizowaniu mamy w słoju pełno soku, a zmarniałe, zmalałe truskawki stanowią bardzo małą porcję. Dlatego lepiej je sterylizować po obgotowaniu.

Zrobić syrop jak powiedziano z ¼ lub 3/4 kg cukru i litra wody, wysypać obrane z korzonków i wypuklane truskawki, zagotować raz i zestawiać. Szeroką łyżką durzakaową wybrać z lekką przesyłkę owoce, nałożyć niepełno w słoiku i zalać tym samym syropem. O ile syrop po przygotowaniu z owocami zawiera pesteczki, pyli itp., lepiej go przeceścić.

Drugi sposób jest następujący: Owoce obrane i opłukane wysypać w słoik czubato, wlać na dno po kilka łyżek syropu i gotować „na parze”, t. j. wstawione w kociołek z wodą, aż opadną i puszczą sok. Jeżeli tak opadną, że ich w słoju za mało, dodać owoce. Następnie wlać syropu ile się okaże potrzeba, prawdopodobnie już tylko niewiele, zamknąć słoiki, sterylizować 20 minut.

Dla truskawek, jako owoc delikatnego, pożądanego jest sterylizowanie w 80 stopniach Celsa, do tego jednak potrzebny jest termometr. Sterylizowanie przez gotowanie jest zupełnie dobre, dojrzalszy owoc łatwiej się jednak rozlatuje.

Przy obraniu truskawek trzeba tak usuwać szypułki, aby rdzenia środkowego z owocu nie wyrwać, ponieważ ten rdzeń właśnie dodaje pewnej sztywności żyłki miękkim truskawkom. Najlepiej stosować przycinanie.

W leżącym roku truskawki są późne i powinny trwać długo, kwitną bowiem jeszcze obficie, to, co piszę, nie stosuje się jednak tylko do truskawek, gdyż wiele one zawiodły mamy jeszcze przez całe lato poziomki duże ogrodowe, wiśnie, które przez swoją soczystość nadają się specjalnie do sterylizowania we własnym soku.

Wydrylowane wiśnie przesywać na noc cukrem, licząc na kilogram owoców ważonego z pestkami 3/4 kg cukru. Nazajutrz kiedy sok puszczą włożyć w słoiki, lekko ucisnąć, w razie potrzeby dolać do każdego słoika kilka łyżek wody przegotowanej, zamknąć, sterylizować gotując powoli, 25–30 minut. Będą wyborne. Kto lubi gorzkawy smak pestek, może na każde ¼ kg owoców dodać wyjęte jądro z 5–6 pestek.

Poradnik alfabetyczny

KWIATY CIĘTE FARBOWAĆ

Farbowanie udaje się zwłaszcza z kwiatami białymi albo jasnymi o sporych, delikatnych płatkach. Rzadko kiedy wszystkie kwiaty i wszystkie płatki barwią się równo, przeważnie są ciemniowane, pozostawiając ciemniejszymi żyłkami, ale bardzo efektownie.

Kwiat świeżo cięty należy zanurzyć końcem w mocnym roztworze aniliny, atramentu czerwonym itp. Kolor musi być jaskrawy jak błękit metylu, zieleń malachitowa itp. Z chwilą kiedy otrzymamy pożądaną zabarwienie przenieść roślinę do świeżej wody.

KWIATY SZTUCZNE ODŚWIEŻYC

Kwiaty używane do przybrania sukien, kapeluszy, wybiłkie i poszarzałe, miedzi nico podbarwić i odprasować. Układamy bukiet na gazetach i z pewnej odległości, przy pomocy rozpylacza, rozpylamy nań farbę, koloru jaki miały przed wybiłkaniem. Nie można od razu rozpylać dużo farby, ponieważ mocno zwilgotniałe płatki opadną i nie damy sobie rady. Jeżeli nam zależy na lekkim podbarwieniu, to płatki usiane kolorowymi punktami będą wyglądały doskonale, jeżeli je chcemy całkowicie zabarwić, trzeba do roboty wieraćca kilkakrotnie, żeby nie dać od razu za wiele wilgoci. Następnie nagrzanym żelazkiem od włosów lekko od spodu nadać pożądaną wygiętość, a nożyczkami lub seczorykiem zawinąć z lekka brzegi płatków ku spodowi.

LAKIEROWANIE, LAKIERY, FARB Y OLEJNE itp.

W ostatnich czasach zjawiały się w handlu liczne i bardzo piękne lakiery, farby itp., jakim żadne domowe preparaty nie mogą oczywiście sprostać. Równocześnie mechaniczne sposoby lakierowania zostały tak udoskonalone, że zwykłym pędzlem niepodobna otrzymać tak gładkiej, lustrzanej powierzchni, jaką np. widzimy na samochodach. Można wprawdzie nabyć aparat do rozpylania lakieru, na skromny jednak użytek byłoby to za kosztowne. W każdym razie chcąc polakierować jakiś mebel, lepiej kupić potrzebne farby, niż je samemu preparować. Jeżeli się udadzą to dobrze, ale jeżeli nam się nie powiedzie, wydatek będzie zmarnowany. Ponieważ jednak zdarzają się wypadki, gdzie musimy sobie radzić sami. Podam kilka przepisów i uwag, które się może przydadzą.

Lakierów jest ogromna różnorodność, bywają też zafałszowane. Jedne schną dłużej, ale z wiekiem stają się coraz lepsze i trwałe, inne, spirytusowe, schną wpraw-

dzie szybko, ale się łatwiej łuszczą i peka. Przy tym same składniki rozpuszczane w oleju, spirytusie czy terpentynie bywają cenniejsze i tańsze a olej liniany fałszowany innymi, terpentyna, nafta itp., dlatego kupując lakier do mebli, ram, pudełek, które chcemy aby nam wypadły pięknie, kupujemy tylko lakiery firmowe, znaczącą od razu do jakiego celu są potrzebne, inne są bowiem lakiery do drzewa, do metalu, skóry, słomy etc. Preparowanie lakierów olejnych jest w domowym zakresie trudne; spirytusowy możemy sobie przygotować.

Jeżeli pudełko drewniane pomalujemy zwykłą temperą czy nawet akwarelą, a

po wyschnięciu powlecemy cienko dwukrotnie lakierem spirytusowym przezroczystym, będzie wyglądało jak zrobione z barwnej laki.

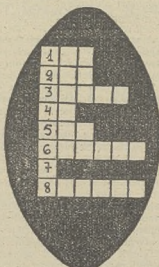
Zwykły sosnowy mebelek zabieganowany na mahoń, można pomalować ręcznie w lekki wzór kwiatowy, gdy wyschnie polakierować. Na wilgotny lakier rozpylić przy pomocy szczotki nieco „złotka”, kupionego w drogerii, a gdy przylgnie i zaschnie, powlec nową warslawą lakieru. Jeżeli to wykonamy ładnie i z precyzją, otrzymamy mebel jakby z chińskiej laki.

Rozpylanie złota robimy w ten sposób, że w złoto zanurzamy suchy pędzel lub szczoteczkę i nad mokrym od lakieru meblem, ręką przesyłamy po szczecinie, rozpylając pył, który opadnie na lakier i w nim się zatrzyma. (D. c. n.)

Czerwcowy konkurs rozrywek umysłowych

(Warunki uczestnictwa ogłoszone w Nr 24 Praktycznej Pant')

ELIMINATKA Nr 7

Po odganiu klucza eliminatki, którym jest wyraz oznaczający *dozorec*, wpisany w pola rysunku 8 wyrazów i skreślić w nich litery wchodzące w skład klucza. Pozostałe litery dadzą rozwiązanie.

Znaczenie wyrazów: 1. Zawartość ula. 2. Produkt nabiałowy. 3. Duże naczynie drewniane używane na wsi (l. mnoga, 2 przypadki). 4. Zaimek osobowy, (l. mnoga, 2 przypadki). 5. Narzędzie do krawa. 6. Pożywienie inaczej. 7. Spółgłoska. 8. Miejsca zatrzymywania się pociągów.

KRYPTOGRAM Nr 8.

Z każdego z niżej podanych wyrazów wziąć 3 sąsiadujące litery, które dadzą rozwiązanie w formie hasła dla kobiet.

1. Kądy.
2. Redaktorka.
3. Koberiec.
4. Metale.
5. Powietrze.
6. Powinność.
7. Neapol.
8. Pleczeń.
9. Wycieracz.
10. Poprawa.
11. Sekcin.
12. Obierzyn.
13. Świecący.

REBUSIK JEDNOWYRAZOWY Nr 9.

NA WYCIECZCE

— Dzisiejszy nocleg w schronisku był jedną meczarnią — skarży mi się przyjaciółka — gryzły mnie chmury i jestem niewyspana.

— Ja czuję się świetnie, gdyż zawsze biorę do plecaka pudełko KATOLU. — Na następnym postoju przekopasz się o jego zbawiających skutkach.

Uwaga: Powyższymi zadaniami zamknięty konkurs czerwcowy. Termin nadawania rozwiązań z całego konkursu upłyne 15 lipca b. r. Wyniki będą ogłoszone w Nr 31. a w międzyczasie, począwszy od Nr 28 ukazać się zadania lipcowe. Rezultaty konkursu majowego ogłosimy w przyszłym tygodniu.

KUPON Nr 3 CZERWCOWEGO KONKURSU ROZRYWEK UMYŚLOWYCH „PRAKTYCZNEJ PANT”.

Rękawiczki szydełkowe

Rękawiczki te robimy stalowym szydełkiem nr 5 z kordonką nr 60 lub ze srebrnego sznycu nierzdownego, skręcanego z trzech nitok.

Rękawiczki robimy ze ścięga siatkowego, który robimy w ten sposób: X szupek, 2 oczka w powietrzu X, w następnym rzędzie szupek na słupku poprzedniego rzędu i dwa oczka w powietrzu, nad oczkami w powietrzu poprzedniego rzędu. Wytwarzają się siatka o kwadratowych oczkach. Gdy chcemy zrobić powiększenie (dodawanie oczek), robimy na jednym słupku dwa słupki, a między nimi dwa oczka w powietrzu. Rękawiczki zaczynamy półslupkami.

BIEG ROBOTY

Rękawiczki zaczynamy robić od pięgu i najpierw robimy na płask, a dopiero gdy robota ma około pięciu centymetrów, zaczynamy robić naokoło. Przecięcie, które się wytworzy, służy za zaplecie i musi być na linii małego palca. Zaczynamy łańcuszkiem na 85 oczek i robimy 4 rzędy półslupków. Następnie zaczynamy ścięg siatkowy (szupek, 2 o. w pow., szupek itd.). Powinno wypaść w rzędzie 28 oczek kwadratowych siatki. Na zakrępie (zaczynamy każdy następny rząd, robimy 5 oczek w powietrzu). Robimy 5 rzędów siatki na linii prostej, a w następnym rzędzie robimy powiększenie na 10-ym i 11-ym słupku poprzedniego rzędu (na jednym słupku dwa z dwoma oczkami w powietrzu pomiędzy nimi).

W następnym rzędzie robimy powiększenie nad poprzednim. Następnie robimy jeden rząd bez powiększenia i znów dwa rzędy z powiększeniami, jeden bez powiększenia i.d. aż do roboty będzie miała 15 rzędów, czyli 16 słupków między powiększeniami. Jednocześnie przy dwuletnim rzędzie kończymy robotę na płask, a zaczynamy na okrągło.

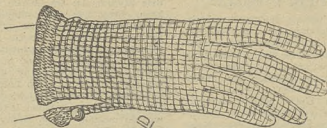
Robimy rzędy bez powiększeń. Pozostawiamy chwiliowo 14 słupków środka podstawy dużego palca (tam gdzie były powiększenia) i robimy 20 rzędów: robimy 10 słupków dłoni (dla ułatwienia mówimy „słupki“), a pamiętamy, że przez cały czas robimy, pomiędzy słupkami robimy zawsze po 2 oczka w powietrzu), a następnie do dajemy 14 oczek łańcuszka, na których w następnych rzędach będziemy robić szupki, przeciadcie pierwszy palec od drugiego, łańcuszek ten idzie na tył ręki i robimy dalej szupki tyłu ręki. Robimy teraz 2 rzędy naokoło, formując na łańcuszku, który zrobiliśmy 4 słupki. Mamy 32 słupki dookoła czterech palców, a oczka dużego palca czekają.

Robimy piąty (mały) palec; bierzemy 5 słupków ręki, dodajemy 8 oczek łańcuszka pomiędzy palcami i 4 słupki ręki. W pierwszym rzędzie robimy 3 słupki na 8 oczkach łańcuszka pomiędzy palcami i dalej robimy naokoło na tych 12 słupkach (9 ręk i 3 między palcami). Robimy tak 11 rzędów i zaczynamy zakodzenie palca. Zakodzenie robimy przez 3 rzędy: w pierwszym robimy tylko po jednym oczku w powietrzu między słupkami, w drugim nie robimy wcale oczek w powietrzu, a więc mamy tylko 12 słupków, a w trzecim robimy po dwa słupki razem, czyli zmniejszamy ilość słupków o połowę. Ściągamy te słupki razem na nitkę i zaszywamy. Nitkę obcinamy.

Robimy następny (czwarty palec). Zaczynamy na piątym słupku dłoni, robimy jeden rząd na wszystkich oczkach trzech pozostałych palców, robimy cztery słupki na oczkach pomiędzy czwartym, a piątym palcem, bierzemy trzy słupki dłoni, robimy

osiem oczek łańcuszka pomiędzy czwartym, a trzecim palcem, a następnie 3 słupki ręki i robimy w koło, robiąc na 8 oczkach łańcuszka, a które zrobiliśmy między czwartym, a trzecim palcem 3 słupki. Mamy 13 słupków i robimy na nich 15 rzędów czwartego palca. Zakładamy, zmniejszając jak poprzedni palec.

Robimy palec środkowy zaczynając ro-

botę na 8 słupku dłoni, robimy jeden rząd na wszystkich oczkach jak poprzednio. Następnie robimy trzy słupki na oczkach pomiędzy tym palcem, a poprzednim, bierzemy 4 słupki dłoni, robimy 8 oczek łańcuszka pomiędzy trzecim, a drugim palcem i 4 słupki wierzchu ręki. Przy następnym rzędzie robimy 3 słupki na 8 oczkach łańcuszka pomiędzy palcami i robimy w koło 17 rzędów, a następnie zmniejszamy

Robimy palec wskazujący na pozostałych oczkach, robiąc 3 oczka między palcami. Robimy w koło 14 rzędów i zakładamy, zmniejszając jak poprzednio.

Teraz robimy duży palec, na oczkach, które pozostawiliśmy przed zrobieniem pozostałych palców. Zaczynamy robotę pośrodku, pomiędzy dużym palcem, a wskazującym. W pierwszym rzędzie powinno być dookoła 22 słupki. W następnym rzędzie robimy pomiędzy palcami dwa zmniejszenia, biorąc razem 4 i 5 słupki, a na-

szamy i zamykamy palec, jak poprzednio, stepnie 19 i 20 słupki. W następnym rzędzie robimy znów dwa zmniejszenia nad poprzednimi. Powtarzamy zmniejszenia jeszcze 2 razy co drugi rząd. Robimy na stepnie 8 rzędów bez zmniejszeń i zakładamy ten palec jak inne. Drugą rękawiczkę robimy symetrycznie.

Następnie obrabiamy półslupkami otwór rękawiczki i robimy guziczki z perelek.

L. D.

RADIO W FABRYKACH I WARSZTATACH

ZWIĘKSZA INTENSYWNOŚĆ PRACY

Przed rokiem jeszcze przy poparciu inspektoratu pracy i robotniczych związków zawodowych, niektóre fabryki i łódzkie przystąpiły do radiofonizacji swych świetlic, a nawet hal fabrycznych. Zakłady wielokrotnie są w tym szerokościwnym położeniu ze względu ciżba podczas pracy pozwalała tu na umieszczenie głośników w salach fabrycznych, bez większych przeszkód w odbiorze radiowym nawet podczas działania maszyn.

Z chwilą rozszerzenia w programie radiowym działu audycji popularnych, wprowadzenia godzin lekkiego, rozrywkowego programu południowego, specjalnie przystosowanego do potrzeb robotników i wsi, zagadnienie udostępnienia radia rzeczom robotniczym stało się szczególnie aktualne. Wiele fabryk i warsztatów zapoatrzyło się w głośniki radiowe, a nawet w megafony. Pod tym względem dobry przykład dają, jak zwykle, fabryki przemysłu wojennego, najlepiej zorganizowane i najwyższe postawione, jeśli chodzi o warunki pracy i zaspokojenia potrzeb kulturalnych robotnika.

Jak słyszeć za przykładem tym idzie obecnie coraz więcej wytwórni państwowych, przedsiębiorstw samorządowych i prywatnych. Dowiadujemy się wreszcie, że szeregi nowobudowanych, bądź projektowanych wielkich zakładów przemysłowych zwłaszcza w Centralnym Okręgu Przemysłowym — otrzyma instalacje radiowo-megafonowe, uwzględnione już w projektach budowlanych.

Niewątpliwie w najbliższym czasie akcja radiofonizacji fabryk rozszerzy się, nabierze odpowiedniego rozpędu. Doniosła ta praca radiofonizacyjna spotka się z pewnością z jak najgorętszym poparciem zarówno ze strony czynników najbardziej zainteresowanych — związków zawodo-

wych, jak również inspektoratów pracy, a wreszcie — właścicieli fabryk i warsztatów, oraz branżowych związków przemysłowych.

Dotychczasowe bowiem doświadczanie, poczynione na terenie radiofonizacji już fabryk i warsztatów dowiodły, jak bezpodstawne są, pokutujące tu i ówdzie wśród niektórych przemysłowców, obawy i przesady, jakoby radio miało przeszkadzać robotnikowi w pracy, odrywać jego uwagę etc. W istocie okazało się, że radio nie tylko nie zmniejsza wartości i wydajności pracy fabrycznej, czy warsztatowej, lecz przeciwnie — zwiększa ją, dając wypocznik i odprężenie nerwom pracownika, wyczerpanego wskutek wysiłku fizycznego. Instalacja radiowa w fabryce lub warsztacie staje się więc inwestycją coraz bardziej pożyteczną i niezbędna, że amortyzuje się w ten sposób w niedługim stosunkowo czasie.

Akcja uprzystępnienia radia szerokim rzeszom robotniczym nie ogranicza się jednak do samej tylko radiofonizacji i megafonizacji zakładów pracy. Robotnik bowiem korzystać może podczas pracy z programu radiowego, stosunkowo krótko. Nawet jednak i ten niedługi czas wystarcza, aby go przyzwyczaić, zachęcić do słuchania radia również i poza fabryką czy warsztatem.

I oto Społeczny Komitet Radiofonizacji Kraju wspólnie z właścicielami fabryk zorganizowało ostatnio ulgową sprzedaż tanich odbiorników kryształowych robotnikom fabryk i łódzkie. Obecnie do tej pożytecznej akcji przystępują również fabryki w Poznaniu, Żyrardowie, Błoniu i inne.

Nie wątpliwe, że wkrótce już wezmą w niej udział wszystkie bez wyjątku ośrodki

Przypominamy, że prenumeratę za m-c lipiec należy opłacić do dnia 31 czerwca.

W lipcu rozpoczyna się podbióranie miodu, z czym nie powinno się zwlekać, gdyż zabranie miodu podnieca pszczoły do dalszej wyteżonej pracy. Natomiast duże zapasy miodu w ulu rozleniwiają rój. Przystępując do miodobrania, trzeba przygotować miodarkę w pomieszczeniu szczególnie zamkniętym, aby nie ścignąć napadu pszczoł. Następnie, oprócz zwykłych narzędzi, którymi posługujemy się przy pracy z ulu, trzeba doskonale naostrzyć nóż pszczelny, potrzebny do odklepienia plasterów i przygotować małą mietlicę z cienkich gałązek brzoźowych oraz miskę z wodą, gdzie macza się mietlicę, aby się nie zeschła. Mietlica służy nam do omiatania plasterów z pszczoł i dotąd jest dobra w użyciu, póki się gałązki nie zeschną. Najlepiej podbić miod w godzinach południowych, kiedy w ulu jest najmniej pszczoł. Rozpoczynamy tę czynność od podkurzenia, następnie omiatamy mietlicą pierwszy plaster ze strony widocznej, odsuwamy go trochę i omiatamy z drugiej strony, omiatając jednocześnie jedną stronę następnego plastra. Teraz podnosimy o. miedziony plaster do góry i jeszcze raz o. miatamy, aby ani jedna pszczoła na nim nie pozostała.

Po odklepieniu plastra wkładamy go do miodarki i kilka razy wolno obracamy, aby miod powoli wylatywał z komórek. Im plasty są młodsze, a na dworze gorąco, tym ostrożniej trzeba się z nimi w miodarce obchodzić, aby się nie polamały. Po wolnym wytrąśnięciu miodu z obydwóch

stron plastra, wkładamy go jeszcze raz do miodarki i teraz już szybko obracamy, żeby by nie doszczętnie opróżnić. Do tej pracy konieczne są trzy osoby: jedna wyjmując plasty z ulu, druga je przenosi i odklepa, trzecia wytrząsa na miodarce.

Opróżnione plasty najlepiej zaraz z powrotem odnieść do ula lub też włożyć je dopiero przed wieczorem po skończonym miodobranu. Chcąc odebrać miod z kawałków, które wycinamy z ula nie posiadających ramek, wkładamy je do beczki, zaopatrzonej w otwór przy samym dnie zamkniętą czopem. Plasty rozgniatamy dokładnie drewnianym kołkiem i beczkę stawiamy na parę dni koło pieca, aby miod odpłynął się od wosku. Wosk, jako cięższy spływa na wierzch i wtedy miod trzeba spuścić z beczki dolnym otworem do jakiego naczynia. Woszczynę, w której pozostało jeszcze trochę miodu, składamy do garnków, które trzeba wstawić do ciepłego pieca, gdzie wosk stopi się i ustoi na wierzchu, ślad po ostygnięciu łatwo go zebrać. Czysty miod zlewamy do naczyn drewnianych, glinianych lub szklanych, unikając wszelkich metalowych, w których miod traci smak. Ponieważ miod ma własność wchłaniania wody z powietrza, więc trzeba go przechowywać w suchym miejscu i to początkowo w naczyniach otwartych, nakrytych rzadkim płótnem, aby mógł z niego wyparować nadmiar wody. Dopiero, gdy miod się suchczy, można go szczególnie zamknąć i wtedy, bez obawy

sfermentowania, daje się przechowywać bardzo długo.

Przez całe lato musimy zwracać uwagę, aby w naszej pasiece nie rozgospodarował się mrówek. Są one groźnym szkodnikiem, gdyż nawet najmniejsza zaparka potrafiła się dostać do ula i niszczyć zapasy miodu. Ponieważ są małe i zwinne, więc pszczoły nie im zrobić nie mogą, a one rzucając się po kilka na pszczołę i zagryzając. To też zdarza się, że rój, opanowany przez mrówkę, słabnie i ginie albo opuszcza ul, jako rój nieżywa. Z uwagi na tak poważne niebezpieczeństwo ze strony mrówek, trzeba wyszukiwać wszystkie ich gniazda, znajdując się w bliskości pasieki i zalewać je wrzącą wodą, najlepiej wieczorem, kiedy są tam wszystkie zebrane. Przec tego powinno się posmarować wszystkie podstawy uli smolą, odnawiając to, gdy smoła stwardnieje. Jeśli mrówki zalażą w ulu gniazdo, wtedy nie pozostaje nam nic innego, tylko przenieść rój do innego ula, a napadnięty dokładnie oczyścić z mrówek, parząc je wodą. Pamiętaj także trzeba, aby niszczyć w okolo uli pajęczyny, w które pajęki łapią pszczoły. H. P.

Odpowiedzi Redakcji

"NIEPEWNEJ"

Dziwi mnie, że towarzyszy pani młodoci prost jak o prowadzenie u niego gospodarstwa, gdyż w tym wypadku najodpowiedniejszą byłaby propozycja małżeństwa. Przecież oba państwo jesteście obecnie wolni, a że, jak mi pani komunikuje, uczucie dotąd nie wygasło, więc przyszkód właściciel nie ma. A właśnie to uczucie będzie pani utrudniało zamieszkanie z nim pod jednym dachem, skoro w waszym miescie jesteście znani, a pani przywiązuje wagę do opinii i kępuje się postąpić wbrew woli rodziców. Czy nie byłoby lepiej zrezygnować z wygodniejszych warunków egzystencji i wybrać zajęcie innego rodzaju? np. założyć pensjonat dla pań samotnych, lub stancję dla kształcących się panienek?

Proszę nad tym pomyśleć.

P. KRYSI Z GDYNI

Zdaje mi się, że kuzynka pani wyolbrzymia swój wstręt do zwierząt — chyba, że to stan chorobowy. Ma pani rację, że ogólnie zwracamy się z większą ufnością do ludzi, którzy kochają te czworonogie istoty, tak bardzo zdane na naszą łaskę i niełaskę. Trzeba jednak odróżnić osoby kochające egoistycznie tylko własne psy i koty od tych, którzy są czuli na niedole wszystkich zwierząt. Widziałam kiedyś panią, spieszącą z licznymi paczkami, która spotkałszy, iż koniowi stojącemu przy wozie wysypał się obrok ze źle zawiązanej worka, nie tylko poprawiła mu worka ale nawet zebrała z jedni kawałki rozsypaną łoś. Nieraz spotykamy przechodniów, którzy widząc nadmiar cięziaru nadawanego na wóz, nie wahają się iść po policjanta, narażając się na kłopot i na pogroźki ze strony woźnicy, aby tylko użyć przemęczonym koniom.

To są właśnie ludzie naprawdę kochający zwierzęta i szczerze im oddani.

Proszę o dalsze wiadomości. Spostrzeżenia, jakich mi pani udzieliła o niezwykle nadymym psie — oczekarku bardzo są ciekawe.

"GRYMASNICY Z NAD WISŁY"

Nie tylko pani nie wspominając, że jest zmuszona towarzyszyć bratu, gdy wyjeżdża malować pejzaże, ale szczerze jej żałuję. Ranki spędzane nad rzeką lub w lecie wśród słońca, zapachu ziół i kwiatów, mają przecież tyłu uroku! Słuchając śpiewu ptaków, zapomni pani choć na chwilę o gwarze miasta, a oczy pani odpochną wpatrzne w cudną wiosenną zieleni. Nawet trawa, kołysana wietrzkiem, przypomni pani śliczny wiersz Syromkomi, którego początek przytaczam:

*Ej lepiej być trawką w wioscie,
pieszczoną motyli,
niżli kłosem, gdy wyrośnie
ocięcię i żalosię
ku ziemi się schyli.*

"STRAPIONEJ PANI LITCE"

Jeżeli synek pani jest tak niegrzeczny w odpowiedziach, to i le wszystkie surowe środki są już wyczerpane, trzeba próbować innych, choćby na los szczęścia. Słyszalam od osoby, która nie mogła sobie poradzić z uporem dziecka, że poprawiło ono jedynie dzięki przypadkowi. Widząc, jak matka zażywa nasenny środek, zapytało:

— Czemu mamno pijesz to obrzydliwe lekarstwo?

Matka zupełnie odruchowo odpowiedziała:

— Zachorowałam ze zmartwienia z powodu twego uporu, więc muszę się leczyć, choć ten płyn jest gorzki i niesmaczny.

Wówczas dziecko zarzuciło jej rączki na szyję i zawołało:

— Nie pij, ja się już teraz poprawię!

I dotrzymało słowa.

Czy nie dobrze by było podejść do synka Pani od strony uczuciowej?

IAK POSTĘPOWAĆ Z ZAGĘSZCZONYM BRZOSKWINIAMI I MOREŁAMI?

Odpowiedź p. M. D.

Zasadniczo należy zawsze unikać ciep. drzew pestkowych, a to z tego względu że mają one potem właściwość gumowania z otwartych ran, co ogromnie drzewo osłabia. Trzeba jednak przynajmniej moreł i brzoskwinie zaraz po posadzeniu, orz wlośną po odkryciu uszuwa się ostrym n. żem wszystkie gałązki nadlamane, uszkodzone i bardzo słabe. Jeśli prowadzić brzoskwinie, lub morele, rozpinając je prz. murze, dzięki rozkładaniu gałęzi na boki powstrzymuje się ich nadmierny rozrost i drzewka, zwykle nie zagęszczają się zbyt. Wymaga to, że wszystkie gałęzie i owoce mają dobre, równomierne oświetlenie. Drzewka rosnące nie przy murze w formie szpalarów, a na wolnej przestrzeni łatwiej podlegają zagęszczeniu, jeżeli jest ono rzeczywistie nadmierne, trzeba części słabszych gałęzi, krzyżujących się i rosnących do środka usunąć, ale lepiej mieć na uwadze to, że cięcie należy ograniczać do minimum. Gdyby tylko mogło być wykonalne, to radziłabym zrobić za drzewkami od strony północnej rustowanie z kilku krzyżujących się par palików, na nim rozkładać gałęzie drzew hukowato na boki i przywiązywać.

IAK POPRAWIĆ HODOWLĘ PIECZAREK, ŻEBY DAWAŁA WIĘKSZE PIŁONY

Odpowiedź p. "Pieczarki".

Głównymi warunkami, od których zależy powodzenie hodowli pieczarek jest od-

powiednio przygotowały naważ, dobra grzybnią, oraz potrzeba dla danych waw. runków wilgotność i wentylacja. O przygotowaniu naważ pod piekarnik znajduje Pani odpowiedź w nr 50 Prak. Pani roku ubiegłego. Nie jest mi wiadomym, gdzie można by nabyć gotowy naważ pod piekarnik, zwykle każdy hodowca sam sobie go przygotowuje, może jednak poinformować się Pani o tej sprawie w paru większych firmach ogrodniczych warszawskich.

Grzybnię radzę kupić pochodzenia francuskiego, gdyż była najlepsza. Przed rozpoczęciem nowego cyklu hodowli całe pomieszczenie trzeba wytrzeć, wybielić i dla dezynfekcji spalić w nim siarkę. Po dojrzeniu, że żółknięcie i znikanie grzybów może być spowodowane jakąś chorobą, lub szkodnikami, których piekarnikom nie brak, tym bardziej więc wydezynfekowanie i kompletne oczyszczenie całego lokalu jest konieczne.

JAK SIĘ ROZKŁADA POZIOMKI I JAKIEJ ZIEMI WYMAGAJĄ?

Many dwa typy poziomki: rozłogowe, rozrastające się przy pomocy wąsów, podobnie jak truskawki i bezłogowe. Pierwsze rozmnaża się w nowotworzących się sadzonkach na końcach wąsów, drugie zaś tylko przy pomocy siewu. Wysewja się nasiona poziomki w inspekcje na wiosnę, potem w miarę wzrostu młode roślinki rozsada się, a zwykle w końcu maja, lub w czerwcu można sadzić na stałe miejsce do gruntu w odległościach 20 × 20 cm dla odmian bezłogowych i 25 × 25 cm dla rozłogowych. Ziemi wymaga dobrej, takiej samej jak truskawki. Nie będzie dobrze sadzić poziomki bezpośrednio po truskawkach, najlepiej byłoby dać bezpośrednio po truskawkach ziemniaki, a dopiero w następnym roku poziomki.

JAK PORADZIĆ SOBIE Z KRETEM W PLANTACJI MALIN I TRUSKAWEK?

O tempiu kreta znajduje Pani odpowiedź w nr 23 Prak. Pani b. roku. Właściwie kret jest stworzeniem szalenie pożytecznym, jak i szkodliwym, tak, że nie wszędzie zachodzi konieczność tępienia go.

CZY WINOROSŁ PNĄCA PO ŚCIANIE BUDYNKU POWODUJE WILGOC?

Stwierdzone zostało, że rośliny pnące nie przyczyniają się do spowodowania wilgoci ścian, a raczej ją nawet wyciągają. W zimie zresztą i wczesną wiosną, kiedy może być największa obawa zawilgocenia, budynki nie oceniają, gdyż są w stanie bezlistnym.

JAK ZAPOBIEĆ TWORZENIU SIĘ ROZBACZKÓW BIAŁYCH I CZARNYCH NA SPODNIEJ STRONIE LIŚCI ROŚLIN DONICZKOWYCH? BYŁY ŻYŁ ZMYWANE SZARYM MYDEŁM

Są to prawdopodobnie mszyce, których można się pozbyć tylko przez zmywanie roztworem szarego mydła z dodatkiem naparu z machorki, jeśli zabieg ten powtórzyć przez czas dłuższy.

DLACZEGO DOLNE LIŚCIE PALMY KOKOSOWEJ ŻÓŁKNĄ DO POŁOWY?

Jeżeli nie jest to spowodowane jakąś specjalną chorobą (o czym Pani nie wspomina), żółknięcie liści może być wywołane zbyt silnym podlewaniem — zbyt dużym zalaniem rośliny wodą.

Żeś. Janina Henczarenkova

ZBIGNIEW I NELLY

P. Litwin.

Imię Nelly w ogóle nie egzystuje i na chrzcie świętym nie może być dane. Nelly spotyka się jako zdrobnienie od Anieli. W kalendarzu rzymsko — katolickim są dwie św. Anieli 21 stycznia i 31 maja.

Imię Zbigniew ma swoje święto 17 marca.

Pani G. J.

Wykroju na pas nie możemy Pani przesłać, gdyż to musi zrobić specjalista — pas taki może Pani zamówić w Warszawie, podając wymiary. Adresu możemy udzielić tylko listownie po otrzymaniu znaczka i Pani adresu.

KONFITURA Z RABARBARU

Ladny gruby rabarbar pokrój, po obraniu, na kawałki około 3 cm długości, na 3 kg lodu wlej do wazy kawałek cynamonu na palec długo, 6 goździków i skórkę skrojoną z jednej cytryny. Przesypać rabarbar cukrem gryśkim, biorąc 2 kg cukru i zostawić do drugiego dnia. Naza jutrz wlać kilogram rozgrzanego syropu ziemniaczanego i ostrożnie od dna poruszyć cukier, żeby się rozpuścił. Naza jutrz zlać wszystko, zagotować i zalać rabarbar, zostawić znów na dwa dni uważając, czy się cukier rozpuścił, ew. poruszyć. Po dwóch dniach zlać wszystko do miednicy od smażenia konfitur i smażyć powolutku 40 minut.

KURSY DLA DROGISTÓW

Pani Nunie.

Jest w Łodzi 3-letnia szkoła kookucyjna dla drogistów — kursów specjalnie dla dorosłych nie ma. Co do sprawy alimentów dla wyczerpującej odpowiedzi potrzebne byłoby szczegółowe dane. Czy Sz. Pani jest katoliczką, czy małżem żonę wyznaje itd. Polubownie można sprawę alimentarną załatwić aktem notarialnym. Według wszelkiego prawdopodobieństwa alimenty się Pani słusznie należą.

Pani H. E.

O mrówkach znajduje Sz. Pani odpowiedź w dzisiejszym numerze, sądzę że w danym razie trucie syropem z drożdżami z boraksem, oraz kładzenie liści mioty powinno wystarczyć.

Co się tyczy plukawek odpowiedem obszernie w przyszłym numerze, list Pani przyszedł już w chwili robienia numeru, tak, że na obszerniejsze wskazówki, nie ma niestety, ani czasu, ani miejsca. Na razie niech Pani materac, łóżka wewnątrz i niektóre sprzęty, obrazy, posmaruje wodą z solą, tyle soli, ile się da rozpuścić, zaschnięta powłoka solna zniechęca pluskwy do zamieszkania się. Listy do skrzynki pójdą w następnym numerze.

NAUKA MUZYKI

Dwudziesty rok to sam kwiat młodości, wszystkiego jest jeszcze można nauczyć i wszystko zacząć. Przy słabym слуху przyszłość muzyczna jest wątpliwa, ale czy słuch jest naprawdę słaby, może ocenić tylko specjalista, po wtóre słuch się przez naukę wyrabia. Jeżeli są chęci można naukę muzyki rozpocząć. Szkół muzycznych i różnych kursów jest dużo, nie wiem o jaki typ i o jakie miasto Sz. Pani chodzi.

TIUSTE PLANY NA TAPECIE

Pani H. R.

Thuste plany na tapetie można usunąć, nakładając na nie papkę ze sproszkowanej magnezji z benzyną. Niech tak pozostanie na noc. Naza jutrz odjąć ostrożnie nożem i wytrzeć lekko czystym galgankiem.

PLANY Z ŻYWCY

P. Z. Ch.

Plany z żywicy rozpuszczają się przez stosowanie mocnego spirytusu z wierzchu i od spodu. Na ciemnej, zwierzejniej odzieży może to być nawet denaturat.

EGZEMA

Leczenie egzemy zależy od jej przyczyny, dlatego powinno być prowadzone przez lekarza, zazwyczaj jest spowodowane działaniem materii. Należy stosować dietę jarzynowo — owocową, unikać kawy, herbaty, alkoholu. W leczeniu ziołowym za-

NASZE UPOMINKI

dla Pań Prenumeratorek

regularnie wpłacających prenumeratę.

W bieżącym miesiącu premie za punktualne opłacanie prenumeraty otrzymują w wyniku losowania następujące osoby:

Cybulka Stef., Marki k/W-wy; Piasecka Stefania, Starogard; Mrówczyńska Ela, Poznań; Chładowska Helena, Leoncin; Rosner Teodora, Piastów; Kittelowa Ludwika, Katowice-Ligota; Landenberg Alojza, Głockiewice; Wojtowiczowa Stanisława, Kazań; Mastelowa Jadwiga, Rudnik n/Sanem; Ostrowska Liliora, Frampol; Wielgosińska Helena, Kowel; Dolewska Pelagia, Siedlce; Gąbrowska Halina, Grodno; Józefowiczówna Julia, Lyntupy; Maetsche Jadwiga, Warszawa; Pękalska Maria, Warszawa; Słuzka Mieczysława, Warszawa; Tarczyńska Maria, Warszawa; Czajowa Pelagia (pren. „Dzien. Pozn.”); Szelel (pren. „Dzien. Pozn.”).

Na premie przeznaczaliśmy drobniarki toaletowe, które z pewnością przydadzą się każdej Pani.

Do osób zamieszkałych na prowincji przyznane upominki wysłamy pocztą. Pannie zamieszkalej w Warszawie raczą zgłaszać się po ich odbiór do naszego sekretariatu — Solec 87 — w godzinach biurowych.

WYDAWNICTWO „PRAKTYCZNA PANI”

znakomity środek jest uważane nakładanie na miejsca dotknięte egzemą, świeżo, rozgniecionej rośliny Galinsoga hispida, Żółtka szwacka, co w niektórych wypadkach skutkuje znakomicie po upływie mniej więcej dwóch tygodni. Dobrze także robi wytrwałe nagrzewanie miejsc egzemicznych siłochem.

SYROP KARTOFLANY

Dla p. M. K.

Domowym sposobem zrobić syropu nie można — adreśy możemy podać jedynie listownie, po otrzymaniu znaczka i dokładnego Pani adresu.

MRÓWKI W MIESZKANIU

Trzeba przede wszystkim wyszedź, skąd mrówki przychodzą. Szpary zamocować, bo mrówki wapno lub glinę przez grzyz. O ile znajdziesz gniazdo, trzeba je zaparzyć wodą wrzącą z domieszką łagru śnieżnego, machorki wygotowanej, nafty lub pichnu. Trzeba to od czasu do czasu powtórzyć. Mrówki nie lubią zapachu dzikiej mieli, liści pomidorów. Trucić je można, napełniając talerzyki syropem z drożdżami i boraksem.

To są wszystkie skuteczne sposoby, o ile mrówek jest niewiele lub o ile znajdziesz gniazdo. O ile jednak przychodzą w dużej ilości, nie wiadomo skąd, walka jest trudna.

Trzeba im obrzydzić i utrudnić pobyt, myjąc podłogi odwarem pichnu, wodą z naftą. Jeżeli worek z kaszą otoczmy walek z mialkiego węglu drzewnego, przesianego popiołu, niegaszonego wapna, kredy mielonej, wysoki na 1 — 2 cm, to mrówki go nie przejdą.

O ile wchodzi podziemiymi drogami do domu, należy dom naokoło okopać, robiąc wąską szczelinę, głęboką na wysokość metalowej części szpada. Gdy zauważymy miejsce, gdzie mrówki mają przeciętą drogę, urządzamy w tym miejscu sztuczne mrowisko. Na środku stawiamy dużą doniczkę od kwiatów, pod którą dla przynęty można włożyć kawałek chleba z miadem, z konfiturą itp., po 12 — 14 dniach

pod koniec! mówić będą miały mrowisko. Trzeba podejść z kubłem napelnionym do polowy wrzątkiem i w zdjęciu doniczki szybko łopata z częścią ziemi zebrać mrowid do kubka. Powtarzać aż do skutku.

Pani Wandzi z Wieluńskiego.

Na pytanie o konkurs były już odpowiedzieć w poprzednim numerze. Co do przekazań rozrachunkowych, to są one automatycznie dołączane przy składaniu numerów — aby ułatwić opłacającym miesięcznik lub nowym prenumeratorkom, do którego jednak opłacających rocznie nie obowiązują.

X. Y. z prowincji.

List prosiny przesłał do Redakcji, która go skieruje do odpowiedniego działu. Jeśli Pani chce dostać odpowiedź pocztą, prosimy o dokładny adres i znaczek.

UTRAPIONE PIEGI

„Lena z Warszawy“.

Piegi, niestety, należą do tego rodzaju dolegliwości, których raz na zawsze usunąć się nie da. Pod wpływem pierwszych promieni słonecznych zjawiać się będą zawsze, o ile ktoś ma do piegów skłonności.

W tej chwili musiałaby Pani przede wszystkim zająć się wyleczeniem cery z nadmiaru tłuszczu i wtedy nie będzie węgłów, rozszerzonych porów itp. Bardzo dużo już na ten temat pisałam w Praktycznej Pani, zarówno w odpowiedziach redakcji jak i w poszczególnych artykułach. Ponieważ mieszka Pani w Warszawie najlepiej by było zająć do Zakładu, gdzie jako prenumeratorkę Praktycznej Pani udzielił Pani bezpłatnie porady.

WYPYRSKI I OPIERZACHNIECIA

„Ze Śląska“.

Zazwyczaj wiosną jest przyspieszona przemiana materii, bardzo często też wtedy pewnie niedomagania wewnętrzne dają znać o sobie przez wypyrski.

Również na wiosnę często zmiany temperatury, operacje ałeczki powodują pewnego rodzaju opierzachnienia.

Przypuszczam, że u Pani niedokładności cery powstają właśnie na te wewnętrznie. Musi Pani przede wszystkim pójść do lekarza chorób wewnętrznych.

Jeżeli zaś chodzi o środki zewnętrzne, które stosować trzeba by było jednocześnie ze środkami wewnętrznymi, to niestety, w tej chwili nie poradzić Pani nie mogę, gdyż brak mi całej masy szczegółów, a mianowicie.

Nie podać nam Pani swego wieku, nie opisać Pani gatunku swej skóry, sucha, tłusta, czy normalna, był mieszana.

Nie nie powiedziała też Pani o dotychczasowym sposobie pielęgnacji; jaką wodą myła Pani twarz, jakich używała mydeł, kremów, pudrów i szminek.

Te wiadomości łącznie z diagnozą lekarza dopiero pozwolą mi udzielić Pani właściwych wskazówek.

Lepiej by było, żeby Pani podała swój adres, wówczas bezpośrednio mogłabym Pani odpowiedzieć szczegółowo, czego na łamach pisma, ze względu na szczupłość miejsca uczynić nie mogę.

ŻÓŁTE PŁAMY ORAZ PIEGOWANIE WŁOSÓW

„Magdalena z Pokucia“.

Żółte plamy są dowodem, że wątroba Pani nie jest w należytnym porządku. Ponieważ wspomina Pani również o jakichś wypyrkach wodnistych, które prawdopodobnie są następstwem ziej przemiany materii, należy natychmiast udać się po radę do lekarza chorób wewnętrznych, gdyż żadne środki zewnętrzne ani kosmetyczne nie usuną na stałe dolegliwości, które po-

westają z przyczyny całego funkcjonowania organizmu.

Dotąd, dopóki nie będę miała od Pani wiadomości o diagnozie lekarza — nie mogę Pani polecić żadnych środków, aby nie skomplikować kuracji w ogóle.

Przecież środki zewnętrzne, dające na skórę, powinny uzupełniać środki przepisane przez lekarza do wewnątrz.

Włosy należy myć nie częściej jak raz na 10 dni, do mycia użyć rozgotowanego mydła marsylijskiego białego. Przed myciem na 24 godziny wetrzeć w skórę gęstą 10% maść siarkową na masle kakaowym. Do mycia używać wody ciepłą — dobrze potem spłukać w kilku kolejno zmienianych wodach o tej samej temperaturze, a do ostatniego płukania użyć odwaru skrzypu i rozmarynu w stosunku po pół garści na 2 litry odwaru, gotować 20 minut, przeceścić, ostudzić do tej samej temperatury co płukanie.

Dwa razy dziennie dobrze czesać i szczotkować włosy, nie zrażać się tym, że będą wypadły, wypadają tylko włosy martwe, a pozostałe wzmacniają się. Przy każdorazowym myciu włosów wskazuje się grzebień — szczotkę dobrze wymyć.

Dwa razy tygodniowo wetrzeć w skórę głowy wodkę rozczynowo — mentolową lub dobry koniak.

NADMIERNE OWŁOSNIENIE

„Alinka ze Stopnickiego“.

Żadnych radykalnych środków na pozbycie się zbędnego owłosienia, niestety jeszcze nie wynaleziono. Wszystkie szumnie reklamowane preparaty dają tylko chwilowy efekt usuwając owłosienie na bardzo krótki przeciąg czasu t. j. kilka dni — ale wzamian przysięga ich dalszy porost. Jedynym radykalnym sposobem jest elektroliza, t. j. usunięcie włosów prądem galwanicznym. Są to zabiegi dość kosztowne i wymagają dłuższej obecności w Warszawie.

Gdyby Pani zdecydowała się na elektrolizę, to skierowałabyś ją jednocześnie do odpowiedniego lekarza, który po zbadaniu zastosowałby środki wewnętrzne, które za hamowałyby dalszy porost włosów.

„W. R.“.

Niech Pani w dalszym ciągu cierpliwie stonnie myć nogi otrąbkami pszennymi, zrobionymi z wodą utlenioną. Da to na pewno z czasem dodatnie rezultaty, może Pani również przycierać włoski tak zwany „Depilexem“, jest to rodzaj papieru szmergowego — uważa jednak przy tym należy, aby nie trzeć zbyt silnie skóry — bo można niepotrzebnie wywołać podrażnienie.

Nie innego nie radzę stosować, bo można spowodować jeszcze większy porost włosów.

PLAMY Z POWODU PRZEPALANIA NASKÓRKĄ

„Dla Marii“.

1) Usunięcie plam powstałych z powodu przepalenia naskórka na słońcu jest bardzo trudne, a w każdym razie długotrwałe. Nazwy tych preparatów nie mogę Pani podać na łamach pisma — musi Pani napisać do mnie osobście.

2) Stosowanie bandaży elastycznego na podbródek na całą noc, to znaczy dłuższy jak na jedną godzinę nie jest wskazane. W tym wypadku chodzi przecież tylko o to, aby mięśniom pomóc do ich pracy i na to potrzebna jest opaska na jedną godzinę. Podwiązanie zaś na całą noc, jeszcze więcej odzwyczajnia mięśnie od pracy — robią się one przez to jeszcze słabsze i leniwsze.

Poruszana przez Panią trzecia sprawa nie jest w należytnym porządku, w tym wieku na klimax jeszcze za wcześnie i jest to zupełnie zrozumiałe, że zaburzenia te muszą się ujemnie odbić nie tylko na zewnętrznym wyglądzie, ale i na stanie psychicznym.

Niech więc Pani porozumie się ze swoim lekarzem, czy nie byłoby wskazane stosowanie „Oesterin“ Klawego, Folikuliny, Hormosperminy lub Proclima — Ciba.

ZAOŁECZENIE SIWCHY WŁOSÓW

„Janina K.“.

Aby usunąć założeńcia siwych włosów należy postępować w sposób następujący: Trzy — cztery białka bardzo dokładnie oddzielić od żółtek i ubić z 3 łyżkami ciepłej wody na sztywną pianę. W czasie ubijania dodajemy łyżeczkę sproszkowanego boraksu i łyżeczkę pokruszonych płatków miodianych, lub proszku mydłanego. Pianę tą myjemy włosy. Do spłukania użyć należy wody tylko ciepłej, do której dodać 3 krople zwykłej farbi, jaką używamy zazwyczaj do prania. Na krótkie włosy wystarczy duża białka i odpowiednio zmniejszone i inne składniki.

Włosy siwe nie znoszą tak popularnej brylantyny. Zastąpić ją można płynną parafiną, którą najlepiej jest zwilżyć szczotkę używaną do czesania.

Co do drugiego pytania, to musi Pani sobie kupić specjalny podręcznik gimnastyczny, gdzie Pani znajdzie wskazówki — jakie stosować ruchy przy narastaniu tłuszczu na biodrach.

ODCISKI I ZGRUBIENIA SKÓRY ORAZ CERA TŁUSTA

„Oddana“.

O odciskach i zgrubieniach skóry pisałam swego czasu w nr 30 Praktycznej Pani z dnia 24.VII 1937 roku, a o pielęgnacji cery tłustej pisałam w tych dniach.

Znajdzie Pani właśnie w tych artykułach szczegółowe opisy postępowania, czego bym nie mogła podać w odpowiedziach, ze względu na szczupłość miejsca.

KROSTY I KROSTECZKI

„Janina z Bydgoszczy“.

Na cerze suchej, a piszę Pani, że taka posiada, nie tworzą się zazwyczaj żadne krosteczki i w dodatku stałe. Musi więc Pani mieć albo cerę tłustą ale wysuszoną lub też cerę mieszaną. Musiałaby też Pani powiedzieć w jaki sposób dotychczas myła twarz, czy poza wspomnianym kremem nie używała Pani innych. Jaki puder Pani używa. Czy nie ma Pani jakichś dolegliwości wewnętrznych, jak obstrukcję, niedomagania (nerki), organów kobiecych.

Dopiero po otrzymaniu tych wiadomości będę się mogła zorientować w gatunku cery Pani, i podać jakie środki kosmetyczne powinna Pani stosować.

Tak samo muszę się wstrzymać z udzieleniem wskazówek jakiego mydła używać do mycia ciała, gdyż to zależne od gatunku skóry.

Zaznaczam przy okazji, że „pisaninę“ swoją Pani mnie nie nudzi“, bo i tak otrzymuję około 100 listów dziennie i staram się na każdy z nich możliwie wyczerpująco odpowiedzieć.

P. Stella.

Ma Pani skórę normalną, tylko nos tłusty i zawagrzony. Trzeba myć twarz wodą ciepłą, mydłem ogorkowym, razem z mydłem nos wyciszczyć otrąbkami na wate namydzonej, opłukać wodą ciepłą, potem jeszcze raz zimną, osuszyć. Z preparatów wymienianych przez Panią może Pani stosować na noc Nr 1 lub 3, wbijając go odrobinkę na wilgotną wate — zawsze w kierunku od brody do skroni, na czole od skroni do skroni, pod oczyma zaś bardzo

leucitach, raciem delikatnego dotykania. od skroni do nosa. Na dzień pod puder może Pani używać także za pomocą wilgotnej wstki wijącej we wskazanych kierunkach Nr 5, Puder Nr 10 lub 15.

W każdym razie jednak środki te są tak zwane uniwersalne, a więc stosowane na wszystkie skóry — dlatego nie mogą dawać specjalnie dobrych wyników i nie można stosować ich przez dłuższy czas — trzeba zastosować preparaty indywidualniebrane według gatunku skóry, wieku, stanu zdrowia pacjentki — może Pani zechce kiedy napisać do mnie ośobiście, podając adres, a będę mogła podać Pani już dokładniejsze wskazówki.

Na porost brwi i rzęs bardzo słabych także nie mogę Pani polecić środków domowych, a tylko preparat gotowy, który podam po otrzymaniu adresu.

Na łamach pisma nie mogę podawać żadnych nazw kremu czy innych środków,

diatego też, jeżeli chce Pani coś o tych kremach wiedzieć, proszę bardzo podać mi dokładny adres, opisać przy sposobności dokładnie gatunek cery — sucha, normalna, czy tłusta — wszystkie jej defekty, które nazywa Pani nieczystościami, a tak też wiek Pani i jej ogólny stan zdrowia, a udzielię Pani wyczerpujących wskazówek.

Z domowych środków może Pani wskazać tylko przecieranie twarzy 2 razy dziennie mlekiem surowym z dodaniem na szklankę 1 łyżki stołowej wody utlenionej 3%.

p. 30-letnia Maria.

Dolegliwości Pani są dość skomplikowane i wolałabym odpowiedzieć ośobiście, dlatego proszę bardzo podać adres i jeszcze raz dokładnie opisać wszystkie defekty, które Panią gnębią — podam Pani wyczerpujące wskazówki.

P. „Smarkata z Krakowa”.

Na zmartwienie Pani główna rada — to masaż. Myślę, że w Krakowie znajdzie Pani dobrą masażystkę, która potrafi to fachowo wykonać, ale uprzedzam Panią, że nie da się to zrobić w szybkim tempie. Treba masaż stosować przez 2—3 miesiące, potem na miesiąc — dwa przerwy i znów stosować — tak z przerwami około roku.

Poza tym niech Pani spróbuje także okładów rozgrzewających pod ceratkę: serwetkę zmoczyć w wodzie zimnej, wyżąć, skropić spirytusem kamforowym, owinąć łydkę, przykryć ceratką, flanelką i ciepło zabandażować na całą noc; rano, po zdjęciu kompresu, przetrzeć nogi wodką i chwiłkę pozostaw w łóżku, aby się nie ziębiło. Okłady te można też robić z płynu Burawa — łyżka na szklankę wody.

Helena Brzezińska

Kierowniczka Działu Kosmetycznego „IZIS” w Warszawie.

Nasza skrzynka

DZIAŁ INTERESÓW

Młoda, inteligentna nauczycielka, miłego i łagodnego ułożenia, domatorka, lubiąca bardzo dzieci, szuka odpowiedniej posady podczas wakacji.

Zgłoszenia: Maria Jankowska — naucz. Leszno Wlkp., Nowy Rynek 10.

Szanowne Panie Czytelniczko!

Możemy która z Pani poleciła mi laskawie od zaraz energiczną i sumienną osobę, która by przygotowała przez wakacje chłopca do 6 kl. szk. powszechnej. Chodzi o wyjazd z nami na wieś (niedaleko Warszawy). Warunki do omówienia.

Z góry serdecznie dziękuję i serdecznie Panie pozdrawiam! M. Maciejewska

Wiadomość: Radomska 18, m. 12, wzm. do godz. 11 rano, ewentualnie u dozorcy.

Poszukuje pomocnicy domowej umiejącej szmacznie gotować, osób w domu dorosłych dwie i dziecko; w wolnych chwilach trochę pracy w ogródku. Zależy mi na miłym i wartościowym człowieku. Pensja zł 25 miesięcznie.

Zgłoszenia do Redakcji dla Piastów k/W-icy.

Morszyn 25.

Ogłoszenia drukować nie możemy, gdyż nie podać Pani adresu dokąd przesłać ofertę.

Panielka lat 19 dobrego wychowania, posiadająca świadectwo ukończenia państwowego seminarium ochronlarskiego poszukuje od nowego roku szkolnego posady nauczycielki w przedszkolu, najchętniej przy garnizonach wojskowych, rodzinach kolejowych, policyjnych lub organizacjach i stowarzyszeniach ZPOK. Przedłożyłoby bardzo poważne referencje oraz świadectwo odbycia jednorocznej praktyki przy sierotnicy, refleksję również na miesięczny pobyt w kolonii letniej dla dzieci.

Laskawe zgłoszenia do Redakcji dla

„Inżyniera”
Potrzebny zaraz kucharz kawałki lub kuchniarz, bardzo zdolni w swoim fachu. Tylko pierwszorzędne świadectwa będą uwzględniane.

Adres: K. Płoska
maj. Bochenice, p. Golub. Pomorze

Sierota lat 22 poszukuje posady do pomocy Pani domu. Chętnie wyjedzie na wieś, względnie do małego miasteczka.

Mulopolanka.

Może która z Pań mogłaby mi polecić dziewczynę w wieku 30 — 40 lat, lubiącą dzieci, umiejącą oszczędzić i smacznie gotować? Zrobić była zdrowa, czysta, uprzejma w obejściu (w domu 2 osoby i dziecko półtoraroczne). Wymagane jest: sprzątanie pokoju, gotowanie, opieka nad dzieckiem, przepierkanie i prasowanie. Do większego prania najmniej praczyć. Zależy mi na osobie pracowitej, sumiennej, religijnej, której mogłabym całkowicie zaufać. Pensja 25 zł i ubezpieczalnia. Posada do objęcia od połowy października.

Zgłoszenia poparte poważnymi poleceniami proszę kierować do redakcji dla

Wesoly Dębr

Mam gotówkę 1000 zł, które są moja całą egzystencją. A więc proszę bardzo, ażeby mi Panie poradziły, co ja mam z tymi pieniędzmi zrobić, aby mieć jakiś dochód. Może by która z Pań przejęła mnie do spółki.

Hel — Ko

Dla męża mego zaniwanego rolnika szukam dziewczyny folwarku do 250 mor-

gów, ewentualnie kupna ośrodka z długim dożywieniem do 70% wartości, względnie kupiny na spłaty.

Laskawe zgłoszenia kierować: Kostopol. Poste restante. Nauczycielka.

LETHIKA I OZDROWISKA

Morszyn. „Słoneczna”, chrześcijański, dietetyczny, komfortowy pensjonat, pięknie położony, blisko Zakładu. Ceny umiarkowane.

Mam wielką ochotę w lipcu wyjechać, wszystko jedno gdzie, byle by było miło i wesoło. A że nie mam żadnego towarzystwa, próbuję je znaleźć za pomocą „Naszej Skrzynki”.

Nika z Poznańskiego

Barzdo proszę Szanowne Panie o polecenie mi dobrej służącej — młodej, zdrowej, uczciwej i grzecznej w obejściu. Wymagane dobre gotowanie, pranie i zające się 7-mio mies. dzieckiem. Pensja 20 zł i ubezpieczalnia. Szczegóły listownie.

Z. P. Dubno, skrz. 63.

KWIAT Z PŁÓTNA

(Opis do str. 52).

Z grubego płótna samodzielowego, zwłaszcza kolorowego, możemy zrobić piękne kwiaty. Aby zrobić kwiat, należy płótno zmoczyć w bardzo osłodzonej wodzie (na szklankę wody z 5 lub 6 łyżeczek cukru) lub w żelatynie, rozpuszczonej w wodzie.

Po przyprasowaniu wycinamy płatki dowolnego kształtu, a następnie wyginamy je według naszej fantazji w palcach, lub rękami do karbowanych wózków. Z płatków tych robimy kwiaty. Nie należy przy prasowaniu płótna zbytnio wysuszać, a pozostawić trochę wilgotne i w wilgotnym wycinać oraz nadawać kształt przez wyginanie. Po nadaniu kształtu pozostawiać płatki w spokoju, do zupełnego wyschnięcia i wtedy dopiero zszywać i wykańczać.

Na rysunku pokazany jest kwiat składający się z dwóch warstw płatków, jak gdyby z dwóch gwiazdek nałożonych jedna na drugą.

Na dole dokładnie rysunek jednej gwiazdki. Należy po nakrochmaleniu materiału wyciąć według rysunku dwie takie gwiazdki. Jedną z nich pozostawiamy zupełnie

plaską, a drugiej płatków wyginamy. Wyginania robimy w ten sposób, że wskazującym i środkowym palcem lewej ręki przyścisłamy do stołu środek gwiazdki, a palcami prawej chwytamy po kolei płatek przy ich nasadzie, podciągamy do góry, a następnie nie puszczając środka, duży palec lewej ręki podkładamy pod palec kwiatka, a prawą ręką naciskamy koniec płatka ku dołowi. W ten sposób wyginamy płatki w kuki idące od środka kwiatu pod górę, a następnie w dół.

Gwiazdkę wygiętą kładziemy na płaskiej, a jako środek kwiatu bierzemy foremkę do guzików obciągniętą tym samym płótnem. Po dokładnym wyschnięciu, zeszywamy wszystko razem.

Kwiatami tymi możemy ozdabiać kapelusze i suknie. Ponieważ nie można ich prać, możemy do sukienki przyczepiać maleńkimi agrafeckami, a do prania odpinąć.

Kwiaty te dobrze zrobione i nakrochmalone są bardzo efektowne, tanie i trwałe.

L. D.

Czy zdobycie Pięknej cery jest kosztowne?

Wiele kobiet dotychczas przypuszcza, że piękną cerę można zdobyć tylko przez długotrwałe i kosztowne zabiegi kosmetyczne. Polega to jednak na nieporozumieniu. Znany zabieg kosmetyczny Palmolive wykazał, że regularne używanie mydła Palmolive zachowuje świeży i młodzieliwy wygląd.

Rano i wieczorem masuj twarz, szyję i ramiona w ciągu 2 minut pianą mydła piękności Palmolive, wyrobianego na oleju oliwkowym. Ta obfita i łagodna piana działa kojąco na skórę, nadając jej jedność i gładkość. Nawet najbardziej za niedbana cera w krótkim czasie odzyskuje świeży i młodzieliwy wdzięk. Palmolive jest dla milionów kobiet przyjemnym i zdrowym środkiem upiększającym.

PALMOLIVE SHAMPOO PIELĘGNIJE WŁOSY, JAK MYDŁO
PALMOLIVE CERA

Mycie włosów Shampoo Palmolive, wyrobionym na oleju oliwkowym, jest wspaniałym zabiegiem, zapewniającym włosom piękno i świeży wygląd. Włosy odzyskują swoją naturalną miękkość i jedwabistość i dają się łatwo układać w fale.

Każda koperta zawiera 2 torebki.

Oświadczam! "TEN BIOCEL ODŻYWCZY DLA SKÓRY JEST CUDOWNY!"

Dowodzi
że Skóra
może się
odżywiać

Mój kosmetyk — specjalista w tej dziedzinie, mianowicie, że Bio-cell zawarty w tym specjalnym Odżywczym Kremie jest otrzymywany ze starannie wybranych młodych zwierząt. Przenika on głęboko do skóry i zaopatruje ją w tę odżywkę, której ona właśnie potrzebuje, by być jedną, świeżą i młodą. Został on wynaleziony przez wielkiego Profesora Uniwersytetu Wiedeńskiego i jest obecnie połączony z Kremem Tokalon, koloru różowego, sprężynowany według oryginalnego francuskiego przepisu z znakomitego paryskiego Kremu Tokalon w takiej właśnie proporcji, by odżywiać tkanki skórne. Używaj tego Kremu wieczór, Kremu zaś Tokalon koloru białego — rano. W ciągu 3-5 dni będzie Pani na drodze do pozbycia się wszelkich wad cery i zwioteczących mienią twarzy. Doświadczenia przeprowadzone przez Profesora Stejskala w Uniwersytecie Wiedeńskim na kobietach w wieku 55-60 do 72-letni dały dowody, że zmarszczki znikły w ciągu 6-ciu tygodni.

WIĘCEJ NIŻ MYDŁO—ŚRODEK UPIĘKSZAJĄCY

INSTYTUT KOSMETYCZNO-LEKARSKI „IZIS“

W WARSZAWIE

POD KIERUNKIEM HELENY BRZEZINSKIEJ

CENTRALA: ul. Sanatarska 35, Tel. 333-53

ODDZIAŁ: Marszałkowska 94 róg Nowogrodzkiej, Tel. 9-98-68

WSZELKIEGO RODZAJU ZABIEGI KOSMETYCZNE

Porady

Wskazówki

we wszystkich sprawach kosmetyki leczniczej, również drogą korespondencji co do używania odpowiednich dla danej cery: pudrów, kremów, szminek, mydeł i t.p.

Tyjesz... zalecono Ci długie spacery... Nic z tego, jeśli Ci bolą nogi. Doznasz ulgi, stosując sól „Klawioli” Ap. Kowalski.

MIŁO OTRZYMAĆ
WIEŚ O WYGRANEJ

BEZ TRZEBY
KUPIC LOS
W SZCZĘŚLIWEJ
KOLEKTURZE

J. DZIERŻANOWSKIEGO

Warszawa — Nowy Świat 64 i Freta 5.

Oddział w Gnieźnie, Chrobrego 2.

PROSZEK
MIGRENO-NERVOSIN

KOGUTER
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE
BOLE GŁOWY, ZĘBOWIŁO
BARDZO PRZYSZŁY TYTUŁ W HIGIENICZNYCH TOREBNICACH.

OD WYDAWNICTWA

- 1) Przy wypełnianiu przekazów prosimy o czytelne podawanie imienia, nazwiska i adresu oraz o wymienienie na odwrocie, na jaki cel pieniężne są przysyłane — prenumerata, broszury i książki, ogłoszenia i t. p.
- 2) Przy komunikowaniu nam o zmianie adresu prosimy podawać oprócz adresu nowego także i adres dotychczasowy, gdyż spis prenumeratorów prowadzony jest nie według nazwisk, lecz według miejscowości (poczt).
- 3) O przerwie i zaprzestaniu prenumeraty prosimy zawiadamiać naszą administrację, lub zwracać bezwzględnie pismo pod naszym adresem z dopiskiem „Nie przyjęto“.

jeśli chcesz mieć piękne i zdrowe ręce
czyść tylko szaliką zwaną z dobroci

Patent D^{ro} ZIELINŚWIEGO
fabryka

J. B. BOZAKOWSKI I SYN
Warszawa ul. Okólnik 53 tel. 31849

Cerę piękną i gładką

uzyskasz, pijąc wspanię

S O K

KWITNĄCEGO ŁOPIANU

Magister E. Gobiec

Warszawa Miodowa 14

Apleki i Drogeni.

Cena flakonu 1.80

OGŁOSZENIA DROBNE

ABAŻUROWE papiery w 50 deseniach. Najnowsze obszycia i dekalokomane. „Sagar”, Warszawa, Chmielna 18, tel. 5-32-77. Zamiejscowym wozu za opłatą 21 zł znaczkami pocztowymi.

Najciekawsze audycje Polskiego Radia w Warszawie od dn. 26. VI. -- 2. VII. 1938 r.

NIEDZIELA 26.VI.

- 9.15 — Nowy Sącz — stolica Zielonego Podhala — regionalna transmisja z Nowego Sącza
12.03 — Poranek muzyczny w wykonaniu Orkiestry P. R.
13.00 — „Książki mojego dzieciństwa” — szkice literackie
13.15 — Muzyka obiadowa z Nowego Sącza
15.00 — Audycja dla wsi
16.30 — „Zaczarowany kurant” — słuchowisko
18.00 — „Podwieczorek z ogródka” — transmisja z restauracji we Lwowie
20.05 — Muzyka z płyt
21.00 — „Ta-jój” — wesoła audycja ze Lwowa
22.00 — „Don Pasquale” — opera Donizettiego

PONIEDZIAŁEK 27.VI.

- 6.15 — Audycja poranna
11.00 — Audycja dla poborowych
11.20 — Kamill Saint-Saëns (płyty)
12.03 — Audycja południowa
15.15 — „Jak oni to robią” — wesoła audycja dla dzieci
15.30 — Skrzynka techniczna
16.00 — Zespół instrumentalny Jerzego Certa
16.45 — Upiór morski z Moidelfordu — felieton
17.00 — Muzyka taneczna
18.10 — Koncert kameralny
Transmisja z Uniwersytetu J. Piłsudskiego
19.00 — Audycja żołnierska
19.30 — „W stratosferze towarzyskiej” — koncert rozrywkowy
21.00 — Audycja dla wsi
21.10 — „Pieśni morskie”
22.00 — V wieków dawnej muzyki

WTOREK 28.VI.

- 11.00 — Audycja dla poborowych
11.20 — Jan Brahms: Sekstet G-Dur op. 36 (płyty)
12.03 — Audycja południowa
15.15 — Obozowy dzień — audycja dla dzieci
16.05 — Koncert rozrywkowy
16.45 — Po pieniężskich zakolach Dunajca — opowiadanie
17.00 — Muzyka taneczna
18.00 — Społeczeństwo termistów — pogadanka
18.10 — Obrazy morskie — aud. z cyklu „Fortepian i książka”
19.00 — Koncert absolwentów Konserw. Muzycznego w Wilnie
19.30 — „Z Gdyni na dalekie lądy” — aud. w wykonaniu Orkiestry Marynarki Wojennej. W przerwie anegdota z podróży „Daru Pomorza”

- 20.51 — Audycja dla wsi
21.10 — Audycja dla wsi
21.10 — „Moja piękna wieś” — transmisja z Belgradu
22.00 — Koncert solistów

ŚRODA 29.VI.

- 7.15 — Apel polskich marynarzy — trans. ze statku wojennego w Gdyni
7.30 — Koncert poranny w wyk. Ork. Marynarki Wojennej
9.00 — Transmisja nabożeństwa z Gdyni
11.00 — „Serce Władysława IV” — felieton
11.10 — „Morze tematem piosenki” — koncert z płyt

- 12.03 — Poranek muzyczny
13.00 — „Dannemora” — wyjątek z powieści
13.15 — Muzyka obiadowa
15.00 — „Miasto Gdynia” — słuchowisko dla dzieci
15.30 — Audycja dla wsi
16.30 — Kapela Ludowa
18.00 — „Biskup z Miry” — słuchowisko
18.30 — „Na morskiej fali” — koncert rozrywkowy
20.05 — Muzyka taneczna
21.10 — „Chłopin a polska ziemia” — II audycja
22.10 — Od Gdyni do New Yorku — audycja muzyczna
22.50 — Capistrzyk polskich marynarzy — transmisja ze statku wojennego w Gdyni

CZWARTEK 30.VI.

- 11.00 — Audycja dla poborowych
11.20 — Fragmenty z oper Ryszarda Wagnera (płyty)
12.03 — Audycja południowa
15.15 — „Wielki dzień Julika Horoszkii” — opowiadanie dla dzieci
16.00 — Łódzka Orkiestra Salonowa
17.00 — Muzyka taneczna
18.00 — Jan Matejko — odczyt
18.10 — Pieśni w wyk. Wandy Roessler-Stokowskiej
18.30 — „Pola Elizejskie” — premiera słuchowiska
19.00 — Utwory Henryka Melcera w wyk. P. Ottawowej
19.30 — Wesołe miasteczko — koncert rozrywkowy

- 21.00 — Audycja dla wsi
21.10 — Neapol śpiewa — audycja muzyczna — słowna
22.00 — Polska muzyka kameralna
PIĄTEK 1.VII.
12.03 — Audycja południowa
15.15 — W puszczy Białowieskiej — pogadanka dla dzieci starszych
16.00 — Muzyka lekka
16.45 — Spółdzielnie warzywnicze na Śląsku — pogadanka
17.00 — Muzyka taneczna
18.10 — Duet Franciszka Schuberta na skrzypce i fortepian
19.00 — Muzyka w wyk. Triu Salonowego
19.30 — Wieczór operetkowy
21.00 — Audycja dla wsi
21.00 — „Na budowie” — aud. z cyklu „Piosenki dawnych czasów”
22.00 — Muzyka kameralna od Haydna do Ravela

SOBOTA 2.VII.

- 12.03 — Audycja południowa
15.15 — Słuchowisko dla dzieci „Poznał się na farbowanych lisach”
16.00 — Miniatury kwartetowe — muzyka włoska
16.45 — Kultura w Polsce — pogadanka
17.00 — Muzyka taneczna
18.10 — Koncert solistów
19.00 — Recital śpiewaczy Witolda Myszkowskiego
19.30 — Z pieśnią i tańcem przez Śląsk
20.00 — Audycja dla Polaków zagranicą
21.00 — Audycja dla wsi
22.00 — Godzina niespodzianek

OBJAŚNIENIA DO PLECAKA SPORTOWEGO

(Opis do str. 28 i 29).

Rys. Nr 1 przedstawia co następuje: A — widok ogólny plecaka z mapnikiem, B — plecak tradycyjny, C — forma klapy zewnętrznej, która musi być koniecznie podwójna, D — stronę spodnią plecaka z widoczną kieszenią, zaciągana zamkiem błyskawicznym, E — mapnik w kształcie kieszeni przysszyty do plecaka z wierzchnią szelanką celofanową, F — sposób zapięcia paska za pomocą kółka i haczyka.

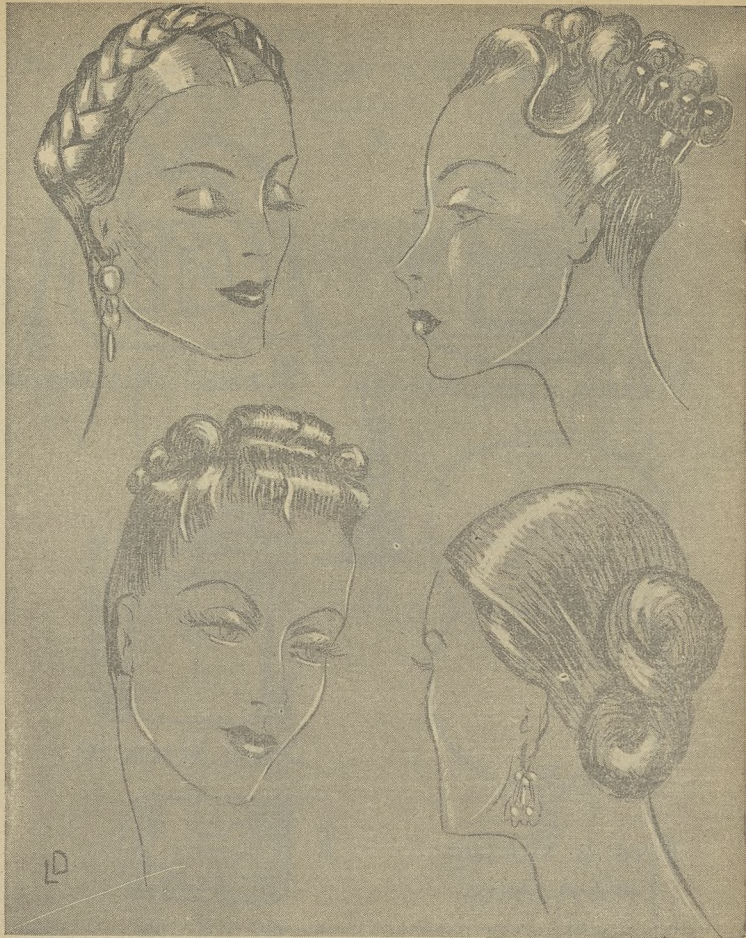
Kształt plecaka z rys. A i B tworzy się przez ściągnięcie sznurem. Cały plecak zryje się z płótna brązowego koloru zielonego. Również cały plecak lamowany jest skórą.

Rys. Nr 2 przedstawia nam siatkę plecaka. Widzimy więc, że wycinamy plecak w całości wraz z boczami. Tylko klapa A — jest oddzielona i podwójna, B — zaś to kieszeń, wisząca lub przyszyta zamknięta od spodu na błyskawicę. Widoczne także jest zapięcie mapnika od lewej strony plecaka.

Sposób wykonania: Wykroić najpierw formę prostokąta z boczami o wymiarach takich jak na rys. Nr 2 bez klapy zewnętrznej. Dodać na szwy po 1 cm i u góry na wykończenie po 3 cm. Następnie wykroić formę C z rys. Nr 1 i formę B z rys. Nr 2 dodając po 1 cm na szew. Zaopatrzyć się w zamek błyskawiczny 25 cm, oraz paski i wykończenia skórzaną, które należy zamówić u rymarza wraz z częściami metalowymi jak kółka, sprzączki i t. d. Oprócz paszków należy też zaopatrzyć się w lamówkę czyli cienką skórę, którą obszywać cały plecak dla wzmożenia. Oprócz tego potrzebne są 2 skórzaną narożniki D i jedna skórka na plecio O do umocowania

paszków. Skórę do szycia lekko moczymy dla zmniejszenia jej. Lamówkę zaś naklejamy najpierw krochmalą do szwu, poczem raz tylko szyciem na maszynie. Natomiast wszystkie inne grubsze kawałki skóry szyciem sposobem rymarskim dwoma igłami tak, że po obu stronach widoczna jest szelbankowa. Igła do szycia powinna mieć trójkątny koniec. Jest to t. zw. igła kuśnierska. Przy szyciu aby palce nie bolały rozszerzać otwory igłocen, który należy mieć przy tej robocie stałe pod ręką. Przed zeszytaniem boków należy wykonać kieszeń, czyli rozciąć plecak w odpowiednim miejscu na przestrzeni 25 cm i włożyć zamek błyskawiczny, a od strony lewej naszyć płaszczyznę kieszeniową. Kieszeń ta będzie paszta, przeznaczona — jest bowiem na pamięty lub portmonetkę i t. p. Potem wykonujemy mapnik czyli znow przycinamy plecak — tym razem pionowo w miejscu gdzie ma być zapięcie mapnika (wielkość jego dowolna, przeciętnie 20x15 cm), poczem wykonujemy kieszeń z boczkiem (pas dookola). W kieszeni tej wycinamy otwór prostokątny w który wstawiamy szelankę celuloidową. Zapięcie mapnika widoczne na rys. Nr 1 B jest od lewej strony plecaka. Gdy te rzeczy mamy już wykonane, przystępujemy do zszycia plecaka i wykończenia otworu obrębem 3 cm, który zaopatrzymy w kaptale. Następnie doszywamy klapy wierzchnią także zalamowaną i ściągamy plecak na sznur związany pod klapy. Najwięcej czasu zużywamy na przegotowanie, ale od tego właśnie zależy wartość plecaka.

Cyfrы na rysunku podane w milimetrach, czyli że 450 oznacza 45 cm, 250 — 25 centymetrów i t. d.

Szyjemy same Plecak sportowy z mapnikiem.

(Opis w tekście).

A

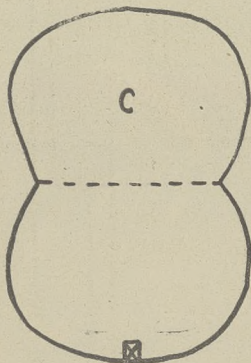
Plecak z mapnikiem.

B

Plecak z kieszeniami.

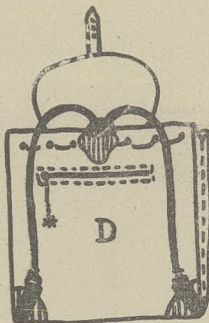
C

Forma klapy
wierzchniej.

F

Spód plecaka.

E

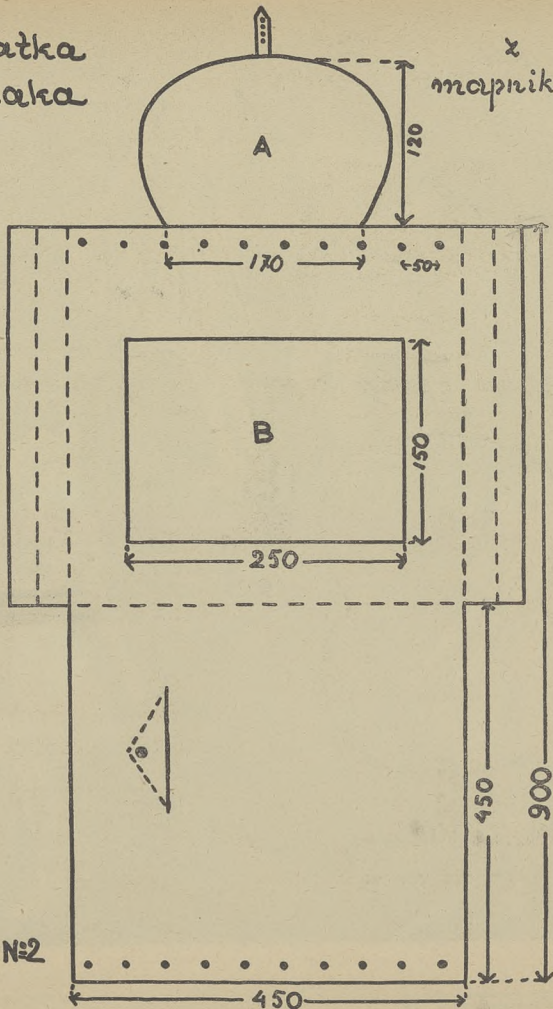

Mapnik. £

Rys. 1.

Siatka
plecaka

z
magnikiem.

Rys N:2

\$

193 P. P. Sukienka z organdy, ozdobiona kwiatkami z tegoż materiału, lekko przy-
czepionymi.

194 i 195 P. P. Sukienki z drobno plisowa-
nej żorżety.

196 P. P. Sukienka z lekkiego jedwabiu,
ozdobiona przemaraszczeniami oraz kokar-
dami z tafty.

197 P. P. Sukienka z chesuczy naturalnej, kwiat aplikowany i wypustki z chesuczy kolorowej. Z pod kwiatu wychodzą dwie atlasowe wstążeczki.

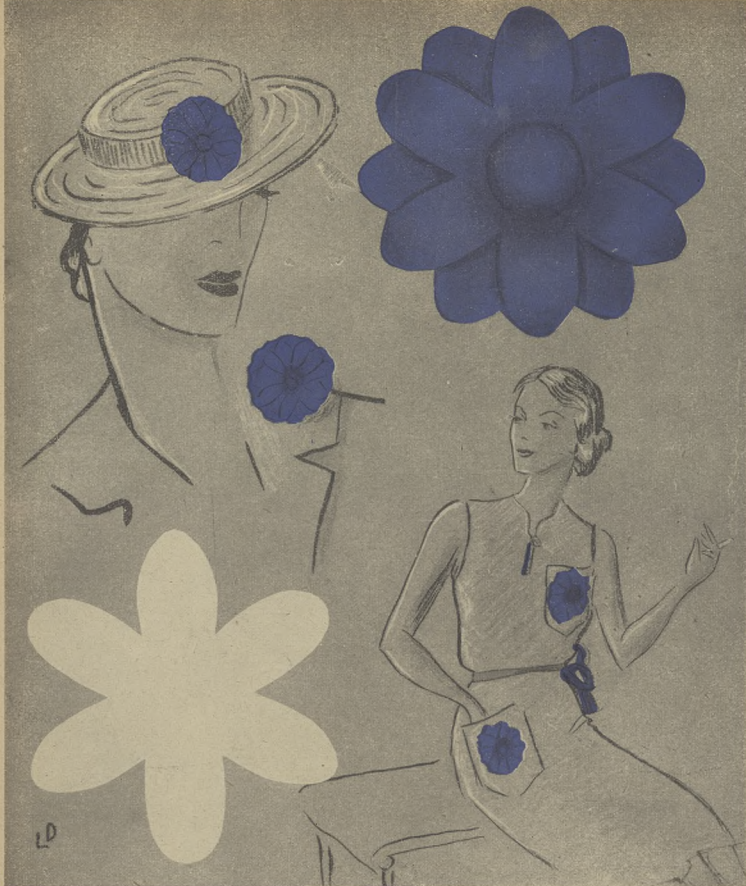
200 P. P. (na dole z lewej strony). Sukienka taftowa.

198 P. P. Sukienka z crêpe imprimé ozdobiona przemarszczeniami. Przez przemarszczenie w pasie przechodzi atlasowa wstążka, zawiązana z tyłu.

199 P. P. Sukienka z żorżety, karczek drobno marszczony i przesywany poziomo. Kwiaty aplikowane z tafty.

201 P. P. Sukienka z kolorowej chesuczy, kokardy o ton ciemniejszy, kołnierzyk i mankiety białe, wykonane plisowaną fałbanką.

LD

Kwiat z płótna (opis w tekście).

Konto P.K.O. Nr 14.400

Pocztowy przekaz rozrachunkowy Nr 686

CENY OGŁOSZEŃ:

Za miejsce wysokości 1 milim. przez szerokość 1 łomu — w t. kłacie — 70 gr., za tekstem — 50 gr., drobne 20 gr. za wyraz, dla pozycy-
jących pracy 10 gr. za wyraz. Kolumna dzieli się na 3 łamy, szerokość łomu 63 milim., wysokość 270 milim.

UWAGI: Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie spowodują do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiążą Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. — Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane, o ile zostaną wniesione do dni czynu od daty ukazania się ogłoszenia. — Podwyżka cen ogłoszeń może nastąpić w każdym czasie i obowiązować będzie również na ogłoszenia, które zostały zamówione poprzednio, a nie były z góry zapłacone. Wydawnictwo zastrzega sobie prawo nie umieszczenia całego ogłosze-
nia w całości jego części bez podania powodów.

Redakcja i Administracja — Warszawa, Soles 87. Tel. 5-87-03, 2-44-16 i 6-26-44.

Filja: Świątokrzyska 17. Tel. 6-76-72.

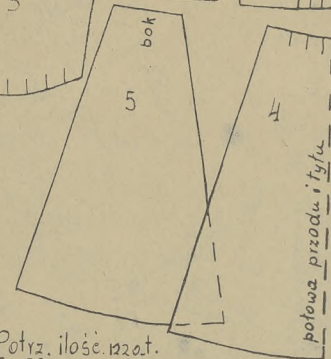
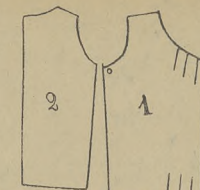
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p., wydawnictwo nie odpowiada za regularne dostarczenie pisma i obonenci nie
mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Redaktorka ANTONINA DEMBIŃSKA

WYDAWCA TOWARZYSTWO WYDAWNICZE „BLUSZCZ”. WARSZAWA.
Druk. Litogr. i Zakładach Graficznych Towarzystwa Wydawniczego „Bluszcz”, Warszawa, Soles 87.

SUKNIA
WIECZOROWA.

Wymiar.
gęs : 94 cm.
biodra : 106 cm.

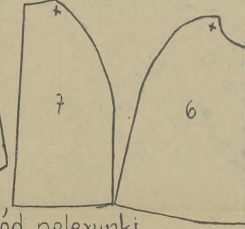
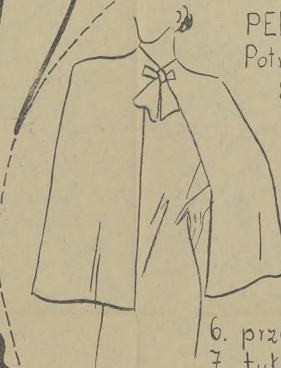

Potr. ilość mat.
5m. 50cm szer. 90cm.

1. przód stajika 3. rękaw
2. tył 4. przód spódnicy i tył
5. tył spódnicy.

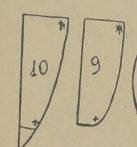
PELERYNKA

Potrzebna ilość materiału:
80cm 1.50cm.

6. przód pelerynki
7. tył pelerynki

CZAPECZKA

8. główka czapecz.
9. bok " "
10. wywinięcie "

makatka (połowa)

ze szmaragdowego atłasu.
haft złotym i srebrnym szyćem
(sług kancuszkowy)

№ 1. ozacza niebro, resztę haftujemy
złotem.

